

شفا گِئَر، دِ گِناخ مَك تا اِمیکا بَتَر اِشْتِه سَر مَعَا. «^{۱۵} اَمِرْد شَه و یهودیون واِشَه: «اَکَن بَمَن شفا داشه، عیسی به.»

^{۱۶} چیمی خونه به کن یهودین عیسی ایدت آزار اگریته، اِمی خاطر کن یهودیون مُقدسه سَنَبه روجیکا اِنْتَر کارون اگریته. ^{۱۷} ولی عیسی اوون جواب داشه: «چمن دَد تا ایسه کا کار گرد، اَز نی کار بگم.» ^{۱۸} اِمی خاطر به کن، یهودین ویشتر آپیشون به آی بکشن، اِمی خونه کن عیسی نه فقط مُقدسه سَنَبه روجی قانونی اچاکنیه بلگم حتی خدا نی اِشْتَن دَد خِله اگری و اِنْتَرکه بَشْتَن خِدا نه یکی اگری.

^{۱۹} پس عیسی اِینش واته: «حییقتا به شمه باتیمه کن زوعه بَشْتَنکا کاری نیشا کردِ مگم، فقط کارنی کن بویندیه دَد اَنجوم دَر؛ اِمی خونه کن هرچی کن دَد بگی زوعه نی هته بگتیه. ^{۲۰} اِمی خاطر کن دَد، زوعه ری بداشتی و گردِ کارنی کن اِشْتَن انجوم دَر زوعه آمونه و کارنی اِمونکا یالتر نی بی آمونه تا شمه تَعَجُوب بگر. ^{۲۱} چون هته کن دَد مَرْد اُون زِنْد اَزگرد و اوون زندگی بَبَخِشستی، زوعه نی هر کمی کن بَبیشه، زندگی بَبخشستی. ^{۲۲} چون دَد کسی سَرِدِر دیوون نییگرد، بلگم دیوون کردِ کارون گردی زوعه دَسْت اَدوَعشه. ^{۲۳} تا گردِ اَدَمِن زوعه اِیحترام بکن، هته کن دَد اِیحترام بکن. هر گم کن زوعه اِیحترامی غَم نیرد، دَد اِیحترامی نی کن بی رونه گردشه غَم هَرْدَش نیه. ^{۲۴} حییقتا به شمه باتیمه، هر گم چمن گفون دَرسه و به خِدا کن بَمِنش عَنَدیه اِیمان بوغر، زُیرونه زندگی بداشتی و چی سَرِدِر دیوون نیبن، بلگم آ، مرگیکا، زندگیرا آمیه. ^{۲۵} حییقتا به شمه باتیمه، زمانی آ، و هم ایسه نی آمیه کن، مَرْد اِن خدا زوعه سَسی دَنَرست و کِسنی کن دَنَرست زِنْد اَنَب. ^{۲۶} چون هته کن دَد اِشْتَن اِلکا زندگی دار، به زوعه نی عطا کردشه تا اِشْتَنکا زندگی اِدار. ^{۲۷} و بی زاکن دوعشه کن دیوون بگر، اِمی خونه کن آ، اِینسانی زوعه یه. ^{۲۸} اِم گفونکا تَعَجَب مگر، اِمی خونه کن زمانی آ، کن گردِ اِینی کن قُوریکانه، چی سَسی دَنَرست و بَرِن بومنه. ^{۲۹} اِینی کن چاک کار گردشون، زِنْد اَبون تا زُیرونه زندگی اِدارن و اِینی کن بَد کار گردشون، زِنْد اَبون تا چوون سَرِدِر دیوون ببو. ^{۳۰} اَز اِشْتَنکا کاری نَمشا گرد، بلگم هته کن دَمَرست دیوون بگم وچمن دیوون گردِ عادیلانه یه، اِمی خونه کن اِشْتَن خاسته دومله نیمه، بلگم چمن رونه اگری ایراد دومله ایمه. ^{۳۱} «اگم اَز اِشْتَن، تاک اِشْتَن خونه شاهیدی بَدَرَم چمن شاهیدی اِیتبارش نیه. ^{۳۲} دِیَر گِیسی هسته کن مرا شاهیدی بَدایه و بَموستیم چی شاهیدی چمن خونه اِیتبار دار. ^{۳۳} شمه اَدَمنی یحیی وَر عَنَدِرونه

وَأَحْيَيْتِي سر شاهیدی داشه. ^{۳۴} نه امكن از اینسانی شاهیدی قبول بکم، بلکم اِمِ گفون بَرَم تا شمه نیجات پیدا بگر. ^{۳۵} یحیی هِنْتَه ایلَه رِشَوْنَه چرایی شیوار به کن شَبَقِ اَزْنِیَه و شمه آپرون به ای تیگی زَمَانِی چِی شَتَقِیْکَا خَش بَبَه. ^{۳۶} ولی از شهادتی، یحیی شَهَاتِیْکَا یَالْتَر دارم، چون، اَ کَارِنِی کن دَد چمن دَسْت آدوَعَشَه، کامیل اَنجوم بَدْرَم یعنی هم کارنی کن بگم، اَین مرا شاهیدی دَرِن کن دَد مِیْنَش عَنَدِیَه. ^{۳۷} دَد کن بَمِن رونه آگردشه، اِشْتَن مرا شاهیدی دَر. شمه هرگز چِی سَسِی دَرَسْتَرُون نی و آی ویندرون نیَه ^{۳۸} وچِی کلام شمه دِلْکَا نیَه، چون اَ کَسِی سَرِدِرِ کن اَرُونَه آگردشه ایمان نیرونه. ^{۳۹} شمه مَقْدَسَ نِوِشْتَه اُون اوسگنه، اِمی خاطر کن فکر بگرون چوون واسیطنه زَیرونَه زندگی دار، اِمن هَه نِوِشْتَه اِیْنَه کن مرا شاهیدی دَرِن. ^{۴۰} ولی هَنوزنی نَیْسِیْتَرُونَه چمن وَر بَر تا زَیرونَه زندگی بدار.

^{۴۱} «آدمونکا شکوه و جلال قبول نَمکرد، ^{۴۲} ولی بَموسْتِیْمَه کن شمه خِدا موحبتی اِشْتَن دلیکا بدار. ^{۴۳} از اِشْتَن دَد نومیْنَه اَمِیْمَه، ولی شمه بَمِن قبول نَبَنکَرِد. اگم دَیْرِی اِشْتَن نومیْنَه با، آی قبول بگرون. ^{۴۴} چِنْتَر بَشَارُون ایمان وَرِدِ وَقْتِی کن یَنِدِکَا شکوه و جلال قبول بگرون، ولی اَشْکُوَه و جلالی دومله نیرون کن تَاکَ خِدا طرفیکا؟ ^{۴۵} فکر مگر اَزِیْمَه کن دَد وَرِیْکَا شمه موْتَهْم بگمه؛ اَ کن بَشِیْمَه موْتَهْم بگی، موسی اِ پَیْغَمْبَر، هَه گسی کن چِی سَرِدِرِ اومید بَدَاشْتِیْرُون. ^{۴۶} اِمی خونه کن اگم موسی باور آگریون، بَمِن نی باور آگریون، اِمی خاطر کن موسی چمن خونه نِوِشْتَشَه. ^{۴۷} ولی اگم چِی نِوِشْتَه اُون باور بدار، چِنْتَه چمن گفون باور بگرون؟»

۶

عیسی پنج هزار نفری هَرَدِ چِی دَرِ

^۱ اِبی مودتی به دومله، عیسی دیراچَه جلیلی اَوْرِیْرَا شَه، کن هَه دیراچَه اِ تَیْرِیَه به. ^۲ بَرْگَه جَمَاعَتِی چِی دومله رونه اَبِیْن، اِمی خونه کن اَنِشَوْنَه اَن و موعجِزِ اِنِی کن آزارِیون شَفَا دوعِه را اَنجوم دوعَش به، ویندشون به. ^۳ پس عیسی کواپی کا پَشَه و اِشْتَن شاگردوْنَه اَجْگَا کا نَشْتَه. ^۴ یهودیون پَسَخَه عیید نَزْک به. ^۵ وقتی عیسی اِشْتَن گله راست آگردشه، ویندشه کن بَرْگَه جَمَاعَتِی چِی طرف کان اَمِه. اَ فِیْلِیْپُسِیْش وَاْتَه: «کِرْم جگا کا نون بَخْرَم تا اِمِ آدَمَن بَرِن؟» ^۶ اِمی وَاِشْ تا آی وردا وَرِدِ بگر، اِمی خونه کن عیسی اِشْتَن بَموسْتِیَه بَیْیَشَه چِیْگَر. ^۷ فِیْلِیْپُس

جواب داته: «اگم دوپست دیناری قَدَرَنون نی چوونرا بخرم کن ایله کارگری شش ماه مژد چوونرا آنییرست، حتی اگم هرگم نونه پسه ای برن.»^۸ ایله دیر شاگردونکا کن چی نوم آندریاس به و شمعون پطرسی برا به، واتشه: «زوعه ای ام جگا کا مند کن پنج گله ژ نون و د مای دار، ولی ام کییا ام جماعتیرا وس بوئی؟»^{۱۰} عیسی واتش: «آدمون بنشامونه.» آجگا برگه ایسبیتی به. پس این کن نیک به پنج هزار مرد بینه نشتن.^{۱۱} آموقه عیسی نونون پگتیش و شکرگرد به دومله، اپنی کن نشت بینه چوون دلکا رست گردشه و هنته مایون نی هنتر گردش و هرگمی هرچنه کن آپیش به بی آداشونه.^{۱۲} وقتی کن جماعت هردهشونه و سیر آیین، عیسی ایشن شاگردیش واته: «خرد نوننی کن مندییه گرد اگر تا چی ای هیچ آمبو.»^{۱۳} پس این دانز چرگه خرد نوننی کن پنج گله ژ نونیکا کن جماعت هردهشون به، جم آگردشون.

^{۱۴} وقتی مردوم ام نشونه و موعجیز کن عیسی انجوم دوعش به ویندشون واتشون: «واقیین کن آهه پیغمبر کن پی دنیا را با.»^{۱۵} وقتی کن عیسی سر آگنه این ببیشونه بان، زورینه ای بترن وپادیشا آکرن، آجگا کا برن شه و ایشن تاکه کورا شه.

عیسی آوی سردر گل بزی

^{۱۶} دیرمازی موقه، عیسی شاگردن دیراچه ظرفیرا شین،^{۱۷} لاتیککا دنشتینه و دیراچه اوریرا، شهر گفرناحومیرا رونه آیین. هوا تاریک آبه به و عیسی هنورنی چون ور آمه نبه.^{۱۸} هه موقه دیراچه امی خونه کن برگه واپی راست آبه به خراو آبه.^{۱۹} وقتی کن حدود، شش کیلیومتر پارو ژشون ب، عیساشون ویند کن دیرا سیریکا کا گل ژ و لاتیککا کا نیک آبه، پس ترسستین.^{۲۰} ولی عیسی آینش واته: «آزیمه؛ مترسه.»^{۲۱} دومله این آپیشون به عیسی لاتیککا دنشامونن کن لاتیکه جخت جگا اییرا آرسنه کن این آپیشون به بشون.

عیسی، زندگی نونه

^{۲۲} سوسه، جماعتی کن دیراچه اوریکا مند بین، سر آگنیته کن آجگا فقط ایله لاتیکه به و عیسی نی ایشن شاگردونه آ لاتیکه کا دنشته نبه، بلگم چی شاگردن تنخا شه بینه.^{۲۳} دیرلاییکه اینی تیریه دیراچکا آمینه و آجگاپی نیزی آرستین کن، آ آدمن، خداوندی شکر کرد به دومله نون هردهشون به.^{۲۴} پس وقتی مردووم ویندشونه کن نه عیسی آجگا کار و نه چی شاگردن، آ لاتیکه اون سردر دنشتینه

و عیسی دومله گردسته خونه گفرناحومیرا شینه.

^{۲۵} وقتی این عیسا شون دیراچه اوریکا بویندین، بی واتشون: «استا، گینی ام جگرا آمه ایشه؟» ^{۲۶} عیسی جواب دایه: «حییقتا به شمه باتیمه، چمن دومله بگردستیرون، ولی نه چمن نشونه اون و موعجیزاون خونه کن ویندرونه، بسکم انونی خونه کن هرِدرون و سیر آبیرون. ^{۲۷} هرِدچی ایی را کن هیچ آرب کار مگر، بلگم هرِدچی ایی خونه کار بگر کن تا زیرونه زندگی بَمندیه، هرِدچی ایی کن اینسانی زوعه به شمه آردا. امی خونه کن خدا، هه آستامونیه دد، اینسانی زوعه سر مهر تاید ژشه.» ^{۲۸} اموقه عیسی کا دپرسستین: «آمه پی چبگرم؟ خدا بییشه کن آمه چه کارنی انجوم بدرم؟» ^{۲۹} عیسی اینش جواب دوعه: «خدا کار امه کن، آگسی سردر کن رونه اگر دشه ایمان بوغر.» ^{۳۰} پس این عیسا شون واته: «چه نشونه و موعجیز ایی چمر بگشه تا آمه بوینم و بته ایمان بوغورم؟ چه موعجیز ایی بگشه؟ ^{۳۱} چمه بابا ان ویاوونیکا متا هر دشون، انونی کن آستامونیکا وارسته. هته کن موقدسه نوشته اونکا نوشت ه آبه یه کن: "موسی، آستامونیکا، اینش نون دایه تا برن." ^{۳۲} عیسی جواب دایه: «حییقتا به شمه باتیمه، موسی نبه کن انونی آستامونیکا به شمه آدایه، بلگم چمن دد یه کن حقیقیه نونی، آستامونیکا بشمه در. ^{۳۳} امی خونه کن خدا نون، هیه کن آستامونیکا ویرا و به دنیا زندگی در.» ^{۳۴} پس این عیسی واتشون: «آقا اوزون ام نونی آمه بد.» ^{۳۵} عیسی اینش واته: «انونی کن زندگی ببخشستی آزیمه. هر کم چمن وربا انشتا آنتب و هر کم بمن ایمان بوغر هرگز تیشیش آنین. ^{۳۶} ولی هته کن بشمه واتم، هر چنه کن شمه بمن ویندرونه، اما هنورنی ایمان نیئورد. ^{۳۷} گرد اپنی کن دد بمن در، چمن ور بومنه؛ و اکن چمن وربا، آز هرگز ای رد نمکرد. ^{۳۸} امی خونه کن آستامونیکا ویرمه نیمه تا اشن خاسته انجوم بدرم، بلگم آمه ایمه تا دد خواسته کن بَمیش رونه اگر دیه انجوم بدرم. ^{۳۹} و دد خواسته کن بَمنش عندیه، امه کن هیچ کرم اپنیکا کن ابمن دوعشه از دست ندرم، بسکم اوون دیوون گرد روجیکا زند آگم. ^{۴۰} امی خونه کن خواست چمن دد امه کن هر کم زوعه دایسه و بی ایمان بوغر زیرونه زندگی بدار، و آز دیوون گرد روجیکا ای زند آمگرد.»

^{۴۱} اموقه یهودین چی خونه غور ژشونه، امی خونه کن عیسی واتش به «آزیمه انونی کن آستامونیکا ویرمه.» ^{۴۲} این اواجینه: «مگم ام مرد، یوسوفی زوعه، عیسی نیه کن آمه چی دد وننه آزمم؟ پس چنته ایسه باتیه کن، "آزاستامونیکا

ویرمه ایمه؟»^{۴۳} عیسی جوابیکا واتیش: «اشتن دلکا غور مژنه. ^{۴۴} هیچ کس نیشا چمن ور با غیرآز آکن، دد کن بمن رونه آگردشه، آی چمن طرف دراکینه، و آز دیوون گرد روجیکا آی زند آمگرد. ^{۴۵} پیغمبرون نوشته اونکا نوشته آبه یه کن ”گرد این خدا کا اموج بگنینه.“ پس هر گم خدا کا درسته و آیکا اموج گتسه، چمن ور آ. ^{۴۶} هیچ گم دد ویندش نی، مگم آکن خدا ظرفیکا ببو؛ آ، دد ویندشه. ^{۴۷} حقیقتا به شمه باتیمه، هر گم ایمان دار زیرونه زندگی دار. ^{۴۸} آزا نونیمه کن زندگی ببخشستی. ^{۴۹} شمه بابان، ویاوونیکا منا هردشون ولی هنی مردینه. ^{۵۰} ام آنونیه کن آستامونیکا ویرمه، تا هر گم ام نونیکا بر، ممر. ^{۵۱} آزیمه آ زند نون کن آستامونیکا ویرمه. اگم کسی ام نونیکا بر تا ابد زند بماندیه. نونی کن آز درم تا دنیا زندگی بدار، چمن جندک.»

^{۵۲} آموقه یهودیون دلکا خرا خله اپی راست آبه و آواجینه: «ام مرد چنت بشای اشتن جندکی امه آدر تا برم؟» ^{۵۳} عیسی اینش واته: «حقیقتا به شمه باتیمه کن تا اینسانی زوعه جندکی مر و چی خونی مهنجه اشتن وجودیکا زندگی نیرونه. ^{۵۴} هر کم چمن جندکی بر و چمن خونی پنجه زیرونه زندگی دار و آز دیوون گرد روجیکا آی زند آمگرد. ^{۵۵} امی خونه کن چمن جندک حقیقیه هردنین و چمن خون حقیقیه هنتیه. ^{۵۶} کسی کن چمن جندکی بردی و چمن خونی بنتی، آ چمن دلکا بماندی و آز، چی دلکا. ^{۵۷} هته کن دد ای کن زندگی ببخشستی بمن رونه آگردشه و آز دد خونه زندایمه، پس هرکم کن بمنکا بردی، آ نی چمن خونه زند ببتیه. ^{۵۸} امه نونی کن آستامونیکا ویرمیه؛ نه آ نونی شیوار کن شمه دد ان هردشون ام حالینه مردین؛ هر کم ام نونیکا بر تا ابد زند بماندیه.» ^{۵۹} عیسی ام گفون وقتی کن شهر گفر ناحومیکا اموج آدریه، یهودیون عبادتگا کا ژشه.

پطروسی ايعتراف کرده

^{۶۰} عیسی خیلی شاگردونکا وقتی ام گفندشون درسته واتشون: «ام چتیه آموچیته، کی بشای آی قبول گرد؟» ^{۶۱} ولی عیسی بموستیه کن چی شاگردن ام گفی خونه کابین غور ژ و اینش واته: «ام گف شمه برصخ آرگرد؟ ^{۶۲} پس اگم شمه بویته کن اینسانی زوعه آ جگا ایرا کن چیمی به نه مند به، گفا بشیه چه بگرون؟ ^{۶۳} خدا روخه کن زندگی در؛ جندک اصلا نیشا زندگی بدر. گفنی کن آز شمرا واتمه روح و زندگیه. ^{۶۴} ولی شمه دلکا بعضین هستنیه کن ایمان

نِئُورِد.» اِی خونه کن عیسی اَوَلِیکا اَزَنیَه کن کیین ایمان نِئُورِد و کِییَه اَ کن بَی خِیانت بَکِیَه. ^{۶۵} چَی بَه دوملَه عیسی واِتِشه: «اِی خاطر بَه کن شَمَه واِتِم کن هیچ گم نِیسا چمن وَر با مگم اِمکن اَستامونیه دَد وریکا بَی آدوعشون ببو.» ^{۶۶} اِی بَه دوملَه، عیسی خِیلی شاگردونکا آگردستینه و دِ چَی دوملَه نِشین. ^{۶۷} پس عیسی اَ دانزَ شاگردی واِتِش: «شَمَه نی بَیرونَه بَشَه؟» ^{۶۸} شَمعون پَطرس جواب داشه: «آقا چِیکی وَر بَشَم؟ زَیرونَه زَندگی گفن، اِشته وریکار.» ^{۶۹} آمه ایمان وَر دَمونَه و سَر آگَنه ایمون کن ته، خدا اَ قدوسیشه.» ^{۷۰} عیسی اوون جواب داشه: «مگم شَمَه دانزَ نفری من اینتخابم گَرَد نی؟ با اِم حال، ایلَه شَمکا اِبلِیسه.» ^{۷۱} عیسی شَمعون اسخریوطی زوعه یهودا خونه کن ایلَه اَ دانزَ گَلَه شاگردیکا بَه گف رُشَه، کن اَ اِپیش بَه عیسی تسلیم بگر.

۷

عیسی اواله اون عیدیرا بَشِیه

^۱ چیمی بَه دوملَه، عیسی اِی مودَتی وِلته جلیلِیکا اَگردیه. اَنپیش بَه یهودیه کا ببو، اِی خاطر کن یهودین اِپیشون بَه اِی بکشِن. ^۲ اوالَه اون عید کن یهودیون ایلَه عیدونکار، زِزک بَه، ^۳ پس عیسی برا اِن بَی واِتِشون: «اِم جگاکا بَرشَن و یهودیرا بَش تا اِشته شاگردن نی، اَ کارنی کن بَگَشَه بویِن، ^۴ اِی خونه کن هر گم اِپیشه کن اِی اَزَن، نونکَه کار نییگرَد. اِگم اِم کارون بَگَشَه، بَشَتَن دنیارا اَمون.» ^۵ اِی خونه کن حتی چَی بران نی بَی ایمان ندارینه. ^۶ پس عیسی اِینش واِتَه: «هَنورَنی چمن وقت اَرستَه نیه، ولی شَمرا هر وقتی مناسیبه. ^۷ دِنیا نِیسا شَمَه کا نِیفرت بدارِ اَمّا بَمنکا نِیفرت دارِ، اِی خونه کن اَز شاهییدی بَدامَه کن چَی کارن بَدینه. ^۸ شَمَه اِشَتَن عیدیرا بَشَه، اَزایسه اِم عیدیرا نام، اِی خونه کن چمن وقت هَنورَنی اَرستَه نی.» ^۹ عیسی اِی واِتِشَه و جلیلِیکا مَنَد. ^{۱۰} ولی بَعَد اِمکن کن چَی بران عیدی خونه شیئَه، اَ نی شَه، ولی آشکارنِشَه، بَلگم نونکَه شَه. ^{۱۱} پس یهودین، عیدَه هَنگوم چَی دوملَه اَگردین و دَر پَرسینه: «اَ مَرِد کَرَم جگاکار؟» ^{۱۲} و چَی خونه مَردومی دَلکا بَرکَه خَرا خِله اِی بَه. بعضی اَواجینه: «چاگَه مَردیَه.» اَمّا بعضی اَواجینه: «نِه! مَردومی گَمرا بَکی.» ^{۱۳} ولی اِی خونه کن یهودیونکا اَترسینه، هیچ گم آشکارا عیسی خونه گف نَزَنیه. ^{۱۴} اَمّا وَقتی عیدی نِصَب گِذشتَه بَه، عیسی معبدی دَلرا آمه و دَمَنَد اَموج دوعه. ^{۱۵} یهودین تَعَجُب گَرَدشون بَه و دَر پَرسینه: «اِم مَرِد کن دینی درسی

خَنَدَش نِيَه، چِنْتَر بَشَايَه اِنْتَر دانشي بِدارِ؟»^{۱۶} عیسی چوون جَوَابِیْکَا وَاِتَش: «چِیْنی کن بَشِمَه اَمُوج دَرِم، بَمَنکا نِيَه، بَلِگَم اَیْکَاَر کن بَمَن رَوْنَه اَگَرْدَشَه. ^{۱۷} اگم کسی بَپِیْشَه چِی اِیْرَاد اَنجُوم بِدَر، بَمُوسْتِیَه کن اِم اَمُوجَن خِدا کَار، یَا اَز اِشْتَنکا بَاتِیْمَه. ^{۱۸} اکن اِشْتَنکا بَاتِی، اِشْتَن شِکُوه وَجَلَالِی دُومَلَه یَه، وِلی اکن اِشْتَن رَوْنَه اَکَرِی شِکُوه وَجَلَالِی دُومَلَه بَبُو، صَادِیْقَه وَبِیْکَا هِیچ دُرُوی نِيَه. ^{۱۹} مَگَم مُوسِی اِ پیغَمبر شَرِیْعَتِش بَشِمَه اِنْدَاشَه؟ اَمَا اِم حَالِیْنَه هِیچ کَم شَمَکَا، شَرِیْعَتِی وَاْتَه چِیْیُون اَنجُوم نِداَرُون. چِیْرَا بَپِیْرُونَه بَمَن بِکَشَه؟» ^{۲۰} مَرْدُوم جَوَاب دَاشُونَه: «تَه پَرِیَانِی اِیْشَه! کِی بَپِیْشَه بَتَه بَکَشَه؟» ^{۲۱} عیسی چوون جَوَابِیْکَا وَاِتَش: «اَز اِی کَارِی گَرْدِمَه وَ شِمَه گَرْد اَیْکَا تَعَجَب گَرْدِرُونَه. ^{۲۲} مُوسِی سَنَت گَرْد حَکْمِی شَمَه اَدَاشَه - اَلْبَت اِم حَکْم مُوسِی کَا نَبَه بَلِکَم بَابَاوَنکا بَه وَ شَمَه مُوقَدَسَه شَنْبَه رُوجِیْکَا زُوعَه اُون سَنَت بَگَرُون. ^{۲۳} پَس اگم اِیْنَسَان مُقَدَسَه شَنْبَه رُوجِیْکَا سَنَت بَبِی تَا مُوسِی شَرِیْعَت مَچْکَه، چِیْرَا بَمَنکا اَسْرَنگِیْنَه کن اِیْلَه اِیْنَسَانِی جَنْدِکِی مُقَدَسَه شَنْبَه رُوجِیْکَا کَامِیْلَا شِفا دَاْمَه؟ ^{۲۴} بَه ظَاهِرِی دِیْوُون مَکَر، بَلِکَم بَه حَق دِیْوُون بِکَر.»

مَگَم بُو اَمِیْسَح بَبُو

^{۲۵} بَعْضِی اُورْشَلِیْمِی اَدْمُونکا وَاِتَشُون مَگَم اِم هَه نِيَه کن اَپِیْشُونَه بَبِی بَکِشَن؟ ^{۲۶} اِم اِجْگَاکَاَر، کَا اَشْکَارَا گَف رُ وَ اِیْن بَبِی هِیچِی اِی نِیْوَات! بَبِیَه کن قَامِی یَالَه اَدْمِن وَاقِیْن سَر اَگَنَه بَبُون کن اِم هَه وَعَد اَدُوعَه مَسِیْحَه؟ ^{۲۷} وِلی اَمَه بَمُوسْتِیْمُون کن اِم مَرْد گَرْم جِگَاکَا اَمِیَه وَ وَقْتِی کن وَعَد اَدُوعَه مَسِیْح ظُهْرُور بِگَرِهِیچ کَم نِیْمُوسْت کن اَکِرْم جِکَا کَا بُوْمِیَه. ^{۲۸} پَس وَقْتِی کن عِیْسِی مَعْبَدِیْکَا اَمُوج اَدَرِیَه، تَتَه لَسَنَه وَاِتَش: «شِمَه بَمَن اَزَنَه وَ بَمُوسْتِیْرُون کِرْم جِگَاکَا اَم. وِلی اَز اِشْتَن بَسَر اَمَه نِیْمَه وَ اکن بَمَن غَنْدَشَه حَقَه؛ وَ شِمَه اِی اَنِیْمُوسْت. ^{۲۹} وِلی اَز بَبِی اَمُوسْت، اِمِی خُونَه کن اَز چِی ظَرْفِیْکَا اَمَه اِیْمَه وَ اَبْمَن غَنْدَشَه. ^{۳۰} پَس اَپِیْشُون بَه بَبِی وَیْلَاخِیْن، اَمَا هِیچ گَم چِی سَرْدِرِی بَال دَرَاز اَنِگَرْدَشَه، اِمِی خُونَه کن عِیْسِی وَقْت هَنْوَرْنِی اَرَسْتَه نَبَه. ^{۳۱} اِم حَالِیْنَه، حِیْلِی مَرْدُومِیْکَا بَبِی عِیْسِی اِیْمَان وَرْدَشُونَه. اِیْن اَوَاجِیْنَه: «مَگَم وَقْتِی مَسِیْح ظُهْرُور بَگَرِ، اِم مَرْدِیْکَا وَیْشَتَر نَشُونَه وَ مُوعْجِزِی بَگِیْه؟»

^{۳۲} وِلی قَرِیْسِیُون فَرَقَه عَالِیْمُون گُوش اَرَسْتَه کن مَرْدُوم عِیْسِی خُونَه اِنْتَر گُفُونِی بَرْن. پَس سَرَان کَاهِیْنِن وَ قَرِیْسِیُون فَرَقَه عَالِیْمِن، مَعْبَدِی مَامُورُون

عَنْدِشُونَه تا آی ویلاخِن. ^{۳۳} آموقه عیسی واتِشَه: «دِ تَلکه ای شَمَنه دَرِ اِمَه، وچِ به دومله گسی وَر بَشیمه کن بَمِنِش عَندیَه. ^{۳۴} چمن دومله بَگردستیرون، ولی بَمِن پَیدا نِیَنگَرْد؛ آجگا ای کن از هَسْتیمَه، شمه نِیَنشا آمَه.» ^{۳۵} پس یهودین یَندِ واتِشون: «إم مرد بَپیشَه کَرَم جگارا بِشو کن آمَه نِموَنه شا آی ویند؟ آپیشَه یهودیونی وَر بشو کن یونانیون دلکا ولاخ آبه ایته و یونانیون آموچ بَدَر؟ ^{۳۶} چِی مَنظور چه چی به کن واتِش، ”چمن دومله بَگردستیرون، ولی بَمِن پَیدا نِیَنگَرْد؛ و آجگا کن از هَسْتیمَه، شمه نِیَنشا آمَه؟“»

رباری کن زَندِ آو دارِ

^{۳۷} عیدی آخَر روجیکا، کن عیدی یاله روج به، عیسی پا مَند و تَتَّه لَسَنه واتِش: «اگم گسی تَشیشَه، چمن وَر با و بِنجَه. ^{۳۸} هر کم بَمِن ایمان بوَعَرِ، هَتَه کن مقدسه کیتااون دله باتی، چِی دلکا زَندِ آو ربارن شِرِ شِرِ دَران.» ^{۳۹} عیسی إم گفی موقدسه روح خونه واتِش، کن، آپینی کن بی ایمان بوَعَرن آی ویتگت؛ إمی خونه کن هَنورَنی موقدسه روح عطا آبه نَبه، إمی خونه کن عیسی، هَنورَنی جلال، گتَش نَبه.

^{۴۰} وَقَتی مردوم إم گَفِنِشون دَرستَه، بَعْضِین واتِشون: «واقِین کن إم مرد، هَه وعد آدوَعَه پَیغَمبَرکن پی با.» ^{۴۱} بَقِیَه آواجینَه: «إم مرد هَه وعد آدوَعَه مسیخَه.» ولی دِیَرِ کاوَلَه ای واتِشون: «مگم مسیح جَلیلیکا آ؟ ^{۴۲} مگم موقدسه کیتاون نَواجینَه کن مسیح داوودِ پادِیشا اوودومیکار و بیت لَحَمیکا و آ آوادی ایکا آ کن داوودِ پادِیشا آ جگا ای به؟» ^{۴۳} پس عیسی خونه، مَرَدومی دلکا ایختلاف دَگنستَه. ^{۴۴} بَعْضِین آپیشون به آی ویلاخِن، ولی هیچ گم چِی سَرِدِرِ بال دراز آنِگَرْدِشَه.

^{۴۵} آموقه مَعَبَدی مامورِن، سران کاهینن و فَرِسیون وَر ویگَرْدستین. این مامورونکا دَپَرِیستین: «چیرا عیسارون نُورد؟» ^{۴۶} مامورِن جواب آدَشون: «تا ایسَه، کسی إم مَرَدی شیوار گف رُش نِیه!» ^{۴۷} فَرِسین آینشون واتَه: «مگم شَمَه نی گول هَرَدرونه؟ ^{۴۸} مگم قامی یالونکا یا فَرِسیونکا کسی هِست کن بی ایمان وَرَدَش ببو؟ ^{۴۹} ولی إم جمعِیت کن شریعتیکا چِی ای نِیَنمُوست، ملعونینه.»

^{۵۰} نِیقودیموس کن چیمی به نَ عیسی وَر شَه به وایله فَرِسیونکا به، آینش واتَه: ^{۵۱} «مگم چَمه شریعت کسی محکوم بَکِیَه، بی إمکن اولیکا چِی گفی دَرِسَه و

سَر آگِنِه کن چَش گردِيَه؟»^{۵۲} آين جوابيکا واتِشون: «مگم ته ني جليلي ايشه؟ بگرد و بوين کن هيچ پيغمبري جليليکا راست آبه ني.»^{۵۳} چي به دومله هر گم اِشتن گرا شه.

۸

۱ اما عيسى زيتوني كورا شه.

زنا كار ژني بخشسته

۲ سوکه خون، عيسى هني معبديرا آمه. مردووم گرد عيسى ور آمين و عيسى نشته، دمند آوون آموچ دوعه. ۳ توراتي مُعلِّمين و فريسيون فرقه عاليمين، ايله ژني کن زينا گرد موقه ويلاخنيشون به وردشونه و بي مردمي دلکا پا داشتيشون، ۴ آين عيساشون واته: «استا، ام زن زينا گرد موقه ويلاخيسته يه. ۵ موسي پيغمبر، شريعتيکا آمش حکم گردِيَه کن انتر ژن سَنگ سار ببون. ايسه ته چه باتيشه؟»^۶ آين اِمي واتشون تا عيسى ورداورد بکن و رقي چي موتهم کردرا بوين. ولي عيسى اِشتن کله بن برفنديش و اِشتن انگشتينه زميني سردر نوشتيش. ۷ ولي وقتي آين هي ایکا سوال اگرينه، عيسى راست آبه و آينش واته: «شمه دلکا، هر گمي کن بيگناخه، اولين سه ام ژني بژنه.»^۸ و هني کله بن برفنديشه، زميني سر نوشتيش. ۹ اما وقتي آين اِمشون درستَه، ايله ايله، يال تا گيچ آجگاكا شينه و تاگه عيسى مند آزيننه کن چي نار پا مند به. ۱۰ عيسى راست آبه و آژني واتش: «آي ژن، آين کرم جگاگان؟ هيچ گم بته محکوم نکرديش؟»^{۱۱} ژن جواب داشه: «هيچ گم، آفا.» عيسى بي واتشه: «آز ني بته محکوم نمگرد. بش و چيمي به دومله دگناخ مکه.»

آز دنيا نوريمه

۱۲ عيسى هني مردومينه گف ژشه و واتش: «آز دنيا نوريمه. هر کم بمنکا پيروی بگر، ظلماتيکا گل نيژن، بلگم زندگي نوري، بداشتيه.»^{۱۳} پس فريسيون فرقه عاليمين عيساشون واته: «ته اِشتن، کايشه اِشترا شاهيدي دوعه، اشته شاهيدي معتبر ني.»^{۱۴} عيسى چوون جوابيکا واتشه: «حتي آگم آز اِشتن اِشتن خونه شاهيدي بدرم، چمن شاهيدي درستَه، اِمي خونه کن بموستيمه کرم جگا آمه ايمه و کرم جگارا بشيم. اما شمه نيئموست آز، کرم جگاكا آميم و کرم جگارا بشيم.»^{۱۵} شمه اينسانيه فكرينه ديوون بگرون، ولي آز کسی سردر ديوون نمگرد.

۱۶ با ام حال حتی اگم گسی سَرِدِدیوون بگم، چمن دیوون گردِ دِرستَه، امی خونه کن آز تاك نیمه کن دیوون بگم، بلگم آزیمه و دَدَ کن بَمِنِش عَنَدِیه. ۱۷ شَمَه شریعتیکا نِوِشْتَه یِه کن دِ گِلَه شاهیدی شَهَادَت موعَتَبَر. ۱۸ هِم آز اِشْتَن، اِشْتِرا شاهیدی بَدَامَه و هِم دَدَ کن بَمِنِش عَنَدِیه، مِرا شاهیدی دَر. ۱۹ آموقه عیسی کا دَپَرَسْتِین: «اِشْتَه دَدَ کَرَم جِگاکار؟» عیسی جواب داشه: «شَمَه نه بَمِن آزَنه و نه چمن دَد. اگم بَمِن آرزنیرون چمن دَد نی آرزنیرون.» ۲۰ عیسی ام گفون آموقه کن مَعَبَدی خزانَه کا آموج آذریه، واِش. ولی هیچ گسی بی نِویلاخنیشه، امی خونه کن هَنوزنی چِی وقت آرسْتَه نِبَه.

۲۱ عیسی ایگر دِیِرَآینِش واِته: «آز بَشِیم و شَمَه چمن دوملَه بگَرَدِستِیرون، ولی اِشْتَن گِناخیکا بَمَرَدِیرون. آجگا کن آز بَشِیم شمه نِیْشَا آمَه.» ۲۲ پس یهودین واِشون: «مگم اَبِیْشَه اِشْتَن بِکِشَه کن باقی، ”آجگا کن آز بَشِیم، شَمَه نِیْشَا آمَه“؟» ۲۳ عیسی آینِش واِته: «شمه زمینی شِنینه از آستامونی شِن. شمه ام دنیا شِنینه، آز ام دنیا شِن نیمه. ۲۴ بَه شَمَه واتمه کن اِشْتَن گِناخونکا بَمَرَدِیرون، امی خونه کن اگم ایمان مَوَر کن آز، ا هَسْتِیمَه، اِشْتَن گِناخونکا بَمَرَدِیرون.» ۲۵ پس آین عیساشون واِته: «تِه کِیْشَه؟» عیسی جواب داشه: «آز هَه ایمه کن اولیکا بَه شَمَه واِتمه. ۲۶ آز شَمَه خونه وِر چِیون دَارِم کن بواجم و دیوون بگم. اما اکن بَمِن رونه آکَرْدِش، حَقَه و آز اچِی کن ایکا دَرَسْتَمَه دِنیا را باتیم.» ۲۷ آین سَر اَنَه گِنیْه کن عیسی آستامونیه دَد خونه آوونَه گف بَرّی. ۲۸ پس عیسی آینِش واِته: «وقتی کن اینسانی زوعشون چو سَرِیکا راست آگرد، آموقه بَقَهْمِستِیرون کن آز ا هَسْتِیمَه و اِمکن آز اِشْتَن زاکِینی سَرِدِرِ کاری نَمَکَرَد، بسکم هَتَه کن چمن آستامونیه دَد بَمِن آموتشَه، گف بَرَم. ۲۹ وَا کن بَمِن رونه آکَرْدِشَه، بَه مِنه دَر. ا بَمِن تاك آهَشْتِش نی، امی خونه کن آز اوزون ا کارونی اَنجوم دَرِم کن، آی حَش آرگَرَد.» ۳۰ ام گفون خونه، حَیلِین بی ایمان وِرْدِشونَه.

حَیْقَت بَشِمَه آزاد آرگَرَد

۳۱ عیسی یهودینی کن بی ایمان وِرْدِشون بَه، واِش: «اگم چمن گلامیکا بومونَه، حَیْقَتا چمن شاگَرَدِنیْه. ۳۲ و حَیْقَتی آزَنه، و حَیْقَت بَشِمَه آزاد آرگَرَد.» ۳۳ آین عیساشون جواب دوعه: «آمَه ابراهیم پِیغمبری نَتاجِیکامون و هیچ موقه، هیچ کسی وِزِیرِنبِیْمون. چَنتر یِه کن باتِیْشَه، ”آزاد بَبِیْمون“؟»

۳۴ عیسی آینش جواب دашه: «حییقتا بَشْمَه باتیمه، کسی کن گِناخ بَکی، گِناخی وَزَیَر. ۳۵ وَزَیَر هیچ جِگاپی گکاش نیه بَلگم، زوعه را همیشه جِگا هسته. ۳۶ پس اگم زوعه شمه آزاد آکر، واقیین آزاد آتب.»

۳۷ «بموسستم کن ابراهیمی نتاجیکارون، ولی چمن کِشته دومله ایرون، امی خونه کن چمن کلام شمه دلکا جگاپی پیدا آنیکرد. ۳۸ آز اچی اییکا کن دَد وَرِیکا ویندَمه گف بَرَم ولی شمه آ کاری بَگرون کن اِشَتَن دَدکا دَرَسْترونه.» ۳۹ آین واتشون: «چمه بابا ابراهیمه.» عیسی آینش واته: «اگم ابراهیمی نتاجیکا بیرون، آ کارونی آگریرون کن ابراهیم آگریه. ۴۰ ولی ایسه شمه چمن کِشته دومله ایرون؛ آزی کن، حقیقتی کن خدا کا دَرَسْتِمه شمرا جیگیر کردمه. ابراهیم اِنْتَر کاریش نِگَرَد. ۴۱ اما شمه، شمه دَد کارون اَنجوم دَر.» آین واتشون: «آمه بوجه کِته نیمون! آمه ایله دَد دارم کن هه خدایه.» ۴۲ عیسی آینش واته: «اگم خدا شمه دَد به، بَمَن رَی داریرون، امی خونه کن آز خدا طرفیکا آمه ایمه و ایسه ام جگا کایمه. آز اِشَتَن بَسَر آمه نیمه، بَلگم خدا بَمَن زونه آگَرَدشه. ۴۳ چه خونه چمن گفونکا سَر آنگنه؟ امی خونه کن شمه نیسترون چمن کلامی قبول بَگَر. ۴۴ شمه، شمه دَد ابلیسی شنیته و شمه خواسته امه کن اچی اِنی کن شمه دَد بَییشه اَنجوم بَدَر. ابلیس اولیکا ایله قاتل به و حقیقتینه هیچ کاری نِدارِی امی خونه کن هیچ حقیقتی ایکا نیه. آ گف کن بَرِی، کا درو واته امی خونه کن چِی ذات درو واته یه؛ امی خونه کن درو آواجه و دروعون دَدِیه. ۴۵ اما امی خونه کن حقیقتی شمرا باتیم، شمه چمن گفی باور نیئگرد. ۴۶ کِرَم گله شَمکا بَشای بَمَن گِناخیرا محکوم بَگَر. اگم آز حقیقتی باتیم چیرا بَمَن باور نیئگرد؟ ۴۷ کسی کن خِداکا ببو، خدا کلامی قبول بَکی؛ ولی امی خونه یه کن شمه قبول نیئگرد، امی خاطرکن شمه خدا کا نینه.»

ابراهیمی به نه از هستیم

۴۸ یهودین عیساوشون جواب دوعه: «آمه درست نَواجیمونَه کن ته سامری هستیشه و پَریانی ایسه؟» ۴۹ عیسی جواب داشه: «آز پَریانی نیمه، بَلگم اِشَتَن دَد حُرمتی عَم بَرَدیم، ولی شمه بَمَن بیحرمتی بَگرون. ۵۰ با ام حال آز اِشَتَن جلالی دومله نیمه؛ کسی کن چی دومله هسته هیه کن دیوون بَگیه. ۵۱ حییقتا به شمه باتیم، اگم کسی چمن کلامی اَنجوم بَدَر هرگز نییمرد.» ۵۲ یهودین بی واتشون: «ایسه دِ یقین بموسستمون کن پَریانی ایسه! ابراهیم مَرَد و دِیَر

پَيَعْمَبِرِنِ نِي مَرْدِينَه، هَنَوَرَنِي تِه باتيشَه، ”كسي چمن كلامي انجوم بدرِ نييَمَرِدِن!“^{٥٣} تِه چمه بابا ابراهيميكا يال تَرِيشَه؟ اَ مَرَدَ و دِييَرِ پَيَعْمَبِرِنِ نِي مَرْدِينَه. بَشْتَنِ كِي بَمُوسْتِيشِ؟»^{٥٤} عيسي واتش: «اگم از اِشْتَرَا جلال بِنَمِ چمن جلاليرا ارزشي نيَه. اكن بمن جلال بَبَخْشِستِي چمن دَدِيَه، هَه كن شَمَه باتيرون، ”چَمَه خِدَايَه.“^{٥٥} ولي شمه آي آنيَتَنِي، ولي آز بِي آمَمُوسْت. اگم بواجِمِ آي آنيَمُوسْت شمه شيوار درو اواجِ بَبِيَمَه، ولي آز آي آمَمُوسْت و چي كلامي انجوم دَرِمِ.^{٥٦} شمه بابا ابراهيم خَشِي اگريَه كن چمن روجي بُوِيَنَه؛ و آي ويندِشَه و خَشِ آبَه.»^{٥٧} يهودين بِي واتشون: «تِه هَنَوَرَنِي پَنجَاهِ سَالِرِ نيَه، ابراهيمي ويندَرَه؟»^{٥٨} عيسي آيِنِشِ واتَه: «حَيِيقْتَا بَه شَمَه باتيمه، نارْتَرِ از اِمَكِنِ ابراهيمِ بَبُو، آز هِسْتِيمِ!»^{٥٩} پس سه پگتَشون تا آي سِنِگِ سَارِ بِيَكِنِ، ولي عيسي اِشْتَنِ نون آكردشه و معبديكا بَرِنِ بَرَشَه.

٩

عيسى ايله مادر زادَ ناوينا ابي شفا درِ

^١ عيسى كن كايبه راه كا شه، مادر زادَ ناوينايي ويندِشَه.^٢ چي شاگردن آيكا دَپَرَسْتِين: «اِستَا، كي گِنَاخِ كَرْدِشَه كن اِمِ مَرْدِ ناوينا دنيا آمِيَه؟ اِشْتَنِ يا چي نَنَه و دَدَ؟»^٣ عيسى جواب داشه: «نِه اَ گِنَاخِ كَرْدِشَه، و نِه چي نَنَه دَدَ؛ بَسْگَمِ اِنْتَرِ بِيَه تا خدا كارن آيكا ديارابون.^٤ تا روجيكا مَنَدِيَه پي چمن رَوَنَه اَكْرِي كارون انجوم بَدَرَمِ؛ كا شَوِ آبَه و هيچ كس نِيَشَا شويكا كار كَرْدِ.^٥ تا وَقْتِي كن دِنِيَاكا هِسْتِيمَه، دِنيا نوريمَه.»^٦ اِمِي واتشَه و زميني سَرْتُوو ويگَرْدِشَه و تُو نَه گيلي سي اَكْرَدِشِ، اَ گيلي اَ مَرْدِي چَمون سَرْمَالِستِشِ^٧ و بِي واتشَه: «بَشِ و سيلوآمي حووضيكا بوشور.» (سيلوآمي معني ”فرستاديه“) پس اَ ناوينا اَ مَرْدِ شَه و شوشْتِشَه و اَجْگا كا چي چَمِنِ بِيْنَا آيِنِ و ويگَرْدِستَه.

^٨ خَمُوسَعَه اِنِ و گِسِنِي كن چيمي بَه نَ اَمَرْدِي گَدَاپِي كَرْدِ مَوْقَه ويندَشون بَه، اَواجِيَنَه: «مَگَمِ اِمِ هَه نيَه كن اَنَشِيَه و گَدَاپِي اَكْرِيَه؟»^٩ بعضي واتشون: «هَيَه.» بعضي ني واتشون: «نِه بَلْگَمِ بِي بَمَنْدِي.» اَمَا اِشْتَنِ يَزَنِ اَواجِيَه: «آز هَه ايمَه.»^{١٠} پس، آيكا دَپَرَسْتِين: «چِنْتَرِ اِشْتَه چَمِنِ اَجِ آيِيَنَه؟»^{١١} اَ جواب داشه: «اَ مَرْدِي كن چي نوم عيسى اَ گيلي سي اَكْرَدِشِ و چمن چَمون سَرْمَالِستِشِ و بَمِنِ واتشَه ”سيلوآمي حووضيرا بَشِ و بوشور.“ پس از شيمَه شوشْتِمَه و چمن چَمِنِ بِيْنَا آيِنِ.»^{١٢} اَيْنِ بِي واتشون: «اَ كَرَمِ جِگَاكارَه؟» اَ مَرْدِ جواب داشه:

«نَمُوسْت.»

۱۳ پس اَمِردی کن چیمی به نَ ناوینا به، فَرِیسیون فرقه عالیمون وَر وَرِدِشونَه. ۱۴ اَروج کن عیسی گیلی سی آگردشَه و چی چَمِنش بینا آگرد، یهودیون مُقدسه شنبَه به. ۱۵، پَس فَرِیسین نی ایکا دَپرسستین کن چِنتر چی چَمِن آج آبینَه. اَمِرد جواب داشَه: «اَچمن چَمون سَرگیلی مالستش و شوشتمَه و ایسه کایمَه ویند.» ۱۶ بعضی فَرِیسیون فرقه عالیمونکا واِتَشون: «اَمِرد خدا کا نَییه اِمی خونه کن مقدسه شنبه روجی قانونی غَم نَیرد.» ولی دِیتر اَدَمِن واِتَشون: «چِنته گِناخکار اَدَمی بَشایَه اِنتر نِشونَه اِن و موعجیز اِنی اَنجوم بَدِر.» و چوون دلکا ایختلاف دَگنستَه. ۱۷ پس اَین دِیر گزرا اَمِردی کن چیمی به نه ناوینا به واِتَشون: «ته اِشتن چی خونه چه باتیشَه؟ اِمی خاطر کن اِشته چَمون بینا آگردشَه.» اَمِرد واِتَش: «اَپِیغَمبریه.»

۱۸ اَمّا یهودین باور نَگرینه کن اَ ناوینا به و چی چَمِن آج آبه اینه، تا اِمکن اَمِردی دَد نَنه خِله گَرِدشون ۱۹ و اَوونکا دَپرسستین: «اِم شِمَه زوعِبَه، هَه کن باتیرون ناوینا دنیا اَمَه؟ پَس چِنتر کن ایسه بَویندیه؟» ۲۰ چی دَد نَنه جواب داشون: «بَموستیمون کن اِم چمه زوعَه یَه و بَموستیمون کن ناوینا دنیا اَمیه. ۲۱ ولی ایسه اِم کن چِنتر بینا آبه یَه، و یا کی چی چَمون آج آگردشَه، اَمه نِزَم. بیکا دَپرسَه. اَلَمَنَد و اِشتن اِشتن خونه گَف بَرّیه.» ۲۲ اَین اِمی خاطر اِنتر واِتَشون کن یهودیونکا اَترسینَه. اِمی خونه کن یهودین چیمی به نَ توافِق کَرِدشون به کن هر کم اِشتن زونی سَر بوَعِر کن عیسی هَه وَعَد اَدوعَه مسیحه، اِی پی عیبادتگا کا اِیخراج بَکن. ۲۳ اِمی خاطر به کن چی نَنه دَد واِتَشون: «اَلَمَنَد؛ بیکا دَپرسَه.» ۲۴ پس هَنی اَمِردی کن چیمی به نَ ناوینا بَ، خِله گَرِدشون وَ بَی واِتَشون: «حِیقتی واِتَنه خدا جلال بَد، اَمَه بَموستیمون کن اَمِرد گِناخکار.» ۲۵ اَ جواب داشه: «چی گِناخکاربه نَمُوسْت. تاک ایلَه چی بَموستیم، و اِمَه کن ناوینا بیمه و ایسه کام ویند.» ۲۶ اَین بیکا دَپرسستین: «اَبَننه چش کَرَد. چِنته اِشته چَمون آج آگردشَه؟» ۲۷ اَمِرد کن چیمی به نه ناوینا به، اَینش جواب داشَه: «اَز کن ایسه نی بَشَمه واِتَمه، شمه گوش نینَگَرَد؛ چیرا اَپِروَنه هَنی دَرَسَه؟ مگم شمه نی بَیرون چی شاگَرِد بَبَه؟» ۲۸ اَین بَی رَمون اَداشون و واِتَشون: «ته چی شاگَرِدیشَه! اَمه موسی اِپِیغَمبری شاگَرِدیمونَه. ۲۹ اَمه بَموستیمون خِدا موسی نَه گَف رُشَه. ولی نِزَم کن اِم اَدَم کَرَم جِگاکا آ.» ۳۰ اَمِرد چوون جوابیکا واِتَش: «عَجَب، اِمِرد چمن چَمون سی آگردشَه شَمه هَنوزنی نینمُوسْت کَرَم جِگاکا آ.»

۳۱ آمه بَموستيمون کن خِدا گِناخکارون سَسی گوش آنييدا، ولی اگم کسی خدا پَرست ببو و چي ایرادَ آنجوم بَدَر، خدا بِي گوش آزدا. ۳۲ دنيا شروو به کا تا ايسه هرگز کسی دَرستش نيّه کن، کسی نَنه زَنَد ناوينايي چَمون، آج آگَرَدش ببو. ۳۳ اگم اِم مَرَد خداکا نيّه، کاری نَشايه گَرِد. «آين چي جَواييرا وايشون: «ته ابي کن اشته نافه گِناخينه ژشونه و گِناخي دلکا دنيا آمه ايشه، آمه کايشه دَرَس دوعه؟» پس اِمردی عبادت گاگا بَرن بَرگَرِدشون.

۳۵ وَقتی عیسی دَرستشه کن اِمردی بَرن بَرگَرِدشونه، آش پيدا کَرَد و بِي وايش: «ته اينسانی زوعه ايمان داری؟» ۳۶ اِمرد جواب داشه: «آقا، بواج اَکيه تا بِي ايمان بوغَرِم.» ۳۷ عیسی بِي وايش: «ته آی ويندَرَا هَيه کن ايسه بَتَنه گَف دَر.» ۳۸ وايش: «آقا، ايمان دارم.» و چي ناریکا زنگ ژشه و آی پرستش کَرَدشه.

۳۹ عیسی وايشه: «آز دیوون کَرَد خونه اِم دِنيا دِلْرا آمه ايمه تا ايني کن نيئويند بوينن، و ايني کن بَويندين ناوينا آبون.» ۴۰ بعضی قَریسيون فرقه عاليمونکا کن چي وَر بيته، وَقتی اِم گَفِنشون دَرسته، دَپرستين: «آمِه نی ناوينا ايمون؟» ۴۱ عیسی اَينش واته: «اگم ناوينا بيته تغصیری نِداريرون؛ اما ايسه کن ايدعا بَگرون کن، ”آمِه بَويندیمون“ تقصيرکار بَمنديرون.

۱۰

چاگه شونه آزيم

۱ «حقیقتا به شمه باتيم، ا کن بَرنگانه پسون گاچی دله دَنیش بلکم ديبراکا گفا بشی، پتارچی و راه زَنه. ۲ اما ا کن بَرنگا دله دَرش، پسون شونه يه. ۳ دربون، بَرنگا چِرا آج آرگَرِد. پسن چي سَسی گوش آدرن و اِشتن پسون نومينه خِله بَگی و آوون بَرن بَبَرْدی. ۴ وَقتی گَرِد اِشتن پسون گَرْدی بَرن بَرورْدش، چوون ناردگَرَبشی و پسن نی چي دومله بَشينه اِمی خونه کن چي سَسی آزن. ۵ پسن خَلکی دومله نيئش، بلگم ایکا بَوريتينه، اِمی خونه کن خَلکون سَسی آنيئزنی.» ۶ عیسی اِم مثالی چوونرا وايش، ولی اَين سَر اِه گَيننه کن آوون چه باتيه.

۷ پس ايکَر ديبرائينش واته: «حقیقا به شمه باتيم، آز پسونرا بَرنگا ايمه؛ ۸ گَرِد ايني کن بَمنکا به ن آمينه پتارچی و راه زَيننه، ولی پسن چوون سَسی گوش آندا شونه. ۹ آز ’بَرنگا’ ايمه؛ اگم کسی چمن راه نه دله دَرش، نيجات پيدا بَگی، آزادانه دله دَرش و بَرن بَرش و علف چَر پيدا بَکيه. ۱۰ پتارچی نييام غَبراز

پنارسنه و کشته و نیفیت آگرد خونه؛ از آمه ایمه تا آدمین زندگی بدارن و ایکا نی
فروون بدارن.

۱۱ «چاگه شونه آزیمه. چاگه شونه اِشتن جانی پسونرا در. ۱۲ کسی کِن پولى
خونه کار بگی، شونه شیوار نیه و پسن چی شن نیته، هر وقت بینه ورگ کا
آمه، پسون آهرز و بوریتی و ورگ پسون ببردیه و اوون و لاخ آرکرد. ۱۳ آ بوریتی
ای خونه کن امژدیرا کار بگی و پسون فیکریکا نیه. ۱۴ چاگه شونه آزیمه. اِز اِشتن
پسون آمموست و پسن بمن آزنن، ۱۵ هته کن دد بمن آزنه و از دد آمموست.
اِز اِشتن جانی پسونرا آمدا. ۱۶ دیر پسنی دارم کن ام گچیکا نیته. اوون نی پی
بوغرم و این چمن سسی گوش آندا. اموقه این ایله رمه آنب، ایله شونه نه.
۱۷ دد بمن ای خونه ری دار کن از اِشتن جانی دریم تا اِشتن جانی پس ویگم.
۱۸ هیچ گم چمن جانی بمنکا وینیتگت بلکم از اِشتن میلینه ای آمدا. اِختیار دارم
ای آدرم و اِختیار دارم ای پس ویگم. ام حکمی اِشتن ددکا ویگتمه.»

۱۹ ام گفون خونه ایگر دیر یهودیون دلکا اِختلاف دگنسته. ۲۰ خلی اوونکا
واِتشونه: «ا پریانیه و طور؛ چیرا بی گوش آدر؟» ۲۱ دیر گسن واِتشون: «ام
ایله پریانیه آدمی گفن نیته. مگم پریان بشایه ناوینا چمون سی آگر؟»

از و دد ایله هستیمون

۲۲ شهر اورشلیمیکا، عید وقف معبد، آرسنه به. زمستون به، ۲۳ و عیسی
معبدیکا، سلیمونی اسبو سر گل آرنیه. ۲۴ یهودین چی دوور جم آیینه و بی
واِتشون: «تا گینی بپیر آمه چیمه میمه کا عم بری. اگم ته وعد آدوغه مسیح
ایشه، چمرا دیار آگه.» ۲۵ عیسی جواب داشه: «از شمرا واتم، ولی شمه باور
نکر. آ کارونی کن از اِشتن دد نومینه بکم، چمن خونه شاهیدی درن. ۲۶ اما شمه
باور نکر، ای خونه کن چمن پسونکا نیته. ۲۷ چمن پسن چمن سسی گوش
آنگرد؛ از اوون آمموست و این چمن دومله بوتمن. ۲۸ آزاوون زبرونه زندگی دریم و
این هیچ موقه نیفله آنیب. هیچ کس نییشا اوون چمن بالیکا آبر. ۲۹ چمن دد
کن اوون بمن آدوغشه گردیکا یال تر و هیچ گم نییشا اوون چمن دد بالیکا آبر.
۳۰ از و دد ایله هستیمون.»

۳۱ اموقه ایگر دیر یهودین سه پگتشون تا عیسی سنگ سار بکن. ۳۲ عیسی
آینش واته: «ور چاگه کارون دد ظرفیکا شمرا آمونستیم. کرم گله آ کارون خونه
بپروونه بمن سنگسار بکر.» ۳۳ یهودیین بی جواب داشون: «اِشته چاگه کاری

خونه نییه کن بپیمون بته سنگسار بگرم. بسگم ایشته کفر واته خون یه کن بپیمون بته سنکسار بگرم. امی خونه کن ته اینسانیشه و باتیشه کن خدایشه.»^{۳۴} عیسی چوون جوابیکا واتش: «مگم شمه موقدسه نوشته اونکا آمه نیه کن "وايمه، شمه خدایان هستينه؟" ^{۳۵} اگم آینی کن خدا کلام اوون آرسته، 'خدایان' خله ببينه- و موقدسه نوشته ان نی هیچ آنیب - ^{۳۶} چنتر بشانه کسی کن دد بی وقف کردشه و دنیا دلرا غندشه، بواجه "کفر باتیش،" تاک امی خونه کن واتمه از خدا زوعه ايمه؟ ^{۳۷} اگم چمن دد کارون انجوم آندامه، اموقه بمن ایمان مۆر. ^{۳۸} ولی اگم ا کارون انجوم درم، حتی اگم بمن ایمان نینورد، ا کارون ایمان بوغر تا بزنه و سراگنه کن دد چمن دلکار و آر نی دد دلکا.»^{۳۹} اموقه دیترکرا آپیشون به آی ویلاخنن اما چوون بالیکا بروشته.

^{۴۰} عیسی هنی اوردونی رباری اوریرا شه و آ جگا مند. آجگا اپی کن یحیی چیمی به ن تعمیرد آدریه. ^{۴۱} خیلین چی ور آمینه. این آواجینه: «هر چنه یحیی هیچ نشونه و معجزایی نکرده، ولی هر چی اپی ایم مردی خونه واتشه راست به.»^{۴۲} پس خیلین آجگا کا به عیسی ایمان وردشونه.

۱۱

ایلعازی مرد

^۱ مردی ایلعازر نوم آزاری به. آ آوادپی بیت عئیا آدمونکا به، هه آوادپی کن مریم و چی خالا مارتا آ جگا اپی بین. ^۲ مریم هه ژنی به کن خداوندی لنگون عطر ژشه و ایشن ذلفینه چی لنگون خشک آگردش. ایسه مریمی برا ایلعازر آزاری آبه به. ^۳ پس ایلعازری خالا ان عیسی را پیغوم آداشونه، واتشون: «آقا. اشته خاجتیه رفق آزاریه.» ^۴ عیسی وقتی ام خبری درسته، واتش: «ام آزار مرد را تمون آنیب، بلکم خدا جلال دوعه خونه یه، تا خدا زوعه جلال پیدا بگر.»^۵ عیسی، مارتا و چی خالا و ایلعازری ری داری. ^۶ پس وقتی عیسی درسته کن ایلعازر آزاریه، د روج دیتر آ جگا ایکا کن مند به، مند.

^۷ چی به دومله عیسی ایشن شاگردون واتشه: «بر هنی ولته یهودیرا بشم.»^۸ چی شاگردن واتشون: «استا، خیلی وقت گذشته نی کن یهودین آپیشون به بته سنگسار بگن و ته هنی بیتر آجگارا بشی؟» ^۹ عیسی جواب دашه: «مگم روج دانر ساعت نیه؟ اگم کسی روجیکا گل بزنه نیلسکیست امی خونه کن ایم دنیا نوری بویندیه. ^{۱۰} اما اگم کسی شویکا گل بزنه بلسکیستی، امی خونه کن چی

دِلْڪا نوري نيه.»^{۱۱} اِمِ گفون به دومله اينش واته: «چمه رَفِق ايلعازر خته، ولي بَشيمه تا اى پِگرم.»^{۱۲} شاگردن عيساشون واته: «آقا، اگم خته، سى آرين.»^{۱۳} عيسى ايلعازرى مَرِدِ خونه گف اَرْتِيَه، ولي شاگردن فكر اگريه عيسى منظور اِمه كن ايلعازر ايستراحتيرا خته.^{۱۴} اَموقه عيسى آشكارا اينش واته: «ايلعازر مَرْدِيَه^{۱۵} و شمه خونه را حَشيمه كن اَجگا كا نَبِيْمَه، تا ايمان بوغر. ولي ايسه پَر چى وَر بَشَم.»^{۱۶} پس توما، كن اى دوقولو خِله اگرين، ديير شاگردنِش واته: «بِ رَامَه نى بَشَم تا اينه بِمَرَم.»

عيسى مَرْدِ اُون زَنْدِ آرگردو زندگى سرچشمه يه

^{۱۷} وقتى عيسى بيت عنيارا آمه، سَر اگنه كن ايسه چار روجه ايلعازرى تر به كاشون دَنوعَه يه.^{۱۸} بيت عُنْيَا اورشليمكا نَزِكِ سه كيلومتر فاصيله دارى.^{۱۹} خيلي يهوديونكا مريم و مارتا ورامه بينه تا آوون چوون برا مَرِدِ خونه آلونين.^{۲۰} پس وقتى كن مارتا دَرَسْتَشَه عيسى اَجگارا بوعى چى اِيسْتَقْبَالِيرا شَه ولي مريم كگا مَنَد.^{۲۱} مارتا عيساش واته: «آقا، اگم اِمِ جگكا بيشه چمن برا نَمِرِيَه.^{۲۲} ولي بَموسْتِيم كن حتى ايسه نى هر چى ابي خدا كا بخاى بَتَه آردا.»^{۲۳} عيسى بِي وَاِش: «اِشْتَه برا راست آرين.»^{۲۴} مارتا بِي وَاِش: «بَموسْتِيم كن اَرُوجِيكا كن مَرْدَانِ زَنْدِ اَبُونِ راسْتِ آرين.»^{۲۵} عيسى وَاِشَه: «اَرِيْمَه كن مَرْدَاونِ زَنْدِ اَمَكْرُدِ و از زندگى هِستِيم. اَكنِ بَمَنْ ايمان بوغر حتى اگم بِمِر، زَنْدِ آرين.^{۲۶} و هر گم زَنْدِيَه و بَمَنْ ايمان دارِ هرگز نِيَمَرْدِن؛ اِمى باور بَكَشَه؟»^{۲۷} مارتا عيساش واته: «ها، آقا، اَز ايمان دارم كن تِه هَه و عَدِ اَدوعَه مَسِيح، خدا زوعه ايشه، هَه كن پى اِمِ دنيا دِلْرا باى.»

^{۲۸} وقتى مارتا اِمى وَاِش، شَه اِشْتَنِ خالا مريمى خِله كَرْدِشَه و خَلُوتِيكا بِي وَاِش: «اِستَا اِمِ جگا كَارِ و بَتَه خِله بَكِي.»^{۲۹} مريم وقتى اِمى دَرَسْتَشَه جَخْتِ پِه و عيسى وَر شَه.^{۳۰} عيسى هَنُوزْنِي اَوادِيكا دَشَه نَبَه، بلكم هَنُوزْنِي هَه جگاييكا به كن مارتا چى ويندِيرا شَه به.^{۳۱} يهودينى كن مريمينه كگا بين و اى آلونين وقتى ويندِشونَه كن مريم جَخْتِ پِه و بِرِنِ بَرَشَه چى دومله رُونَه بين. اَيْنِ فِكْرِ اَكْرِيَه مريم تر به سَر بَشِيَه، تا اَجگكا بِبَرْمَه.^{۳۲} وقتى مريم اَجگارا كن عيسى مَنَدِ به اَرَسْتَه و اى ويندش چى لنگون بن بَرگنَسْتَه و بِي وَاِش: «آقا، اگم اِمِ جگكا بيشه چمن برا نَمِرِيَه.»^{۳۳} وقتى عيسى مريمى بَرْمَسْتَه ويندش و يهودينى كن اينه در بينه ويندش، اِشْتَنِ رُوحِ دِلْكا بَرِكِ بَرِصْخِ اَبَه و تَتَه وَسَه دَكْنَه^{۳۴} و

واتش: «ايلعازرى كِرم جگا کا نوعرونه؟» اين وايشون: «آقا به و پوين.»
 ۳۵ عيسى برمسته. ۳۶ پس يهودين وايشون: «ديسه چنه ايلعازرى رى داريه!»
 ۳۷ اما بعضى وايشون: «مگم ام شخص کن اناوينا امردى چمون آج اگردشه،
 نسايه ايلعازرى مردن بيگر.»

عيسى ايلعازرى زند آرگرد

۳۸ چى به دومله عيسى، هنى هته برصخه حالينه تره سر آمه. تره، غارى به
 کن چى گويا كازى آنوعشون به. ۳۹ عيسى واتشه: «كازى گناريرا گيل آگر.»
 مارتا، امرد خالا عيساش واته: «آقا، ايسه د بو دگنستيه، امى خونه کن چار
 روجه کن مرديه.» ۴۰ عيسى بي وايش: «مگم بته نواتمه کن اگم ايمان بوغرى،
 خدا جلالى بوينديشه؟» ۴۱ پس كازى قرقيرا گيل اگردشون. اموقه عيسى
 آستامونى ديشته و وايش: «د د بته شكر بگم کن چم سسى درستر.» ۴۲ از
 ازنيمه کن اوزون چمن سسى دشرست. اما امى اپنى خونه واتمه کن ام جگا کا
 مندینه، تا ايمان بوغرن کن، ته بمن رونه آرگرد.» ۴۳ امى واتشه و چى به دومله
 تته لسه نه سس آداسه: «ايلعازر، برن برا!» ۴۴ پس امردى کن مرد به، هته
 کن چى بال و لنگ كفنیکا دبسته به و دستمالى چى صفتى دووریکا پيشنشون
 به، تره کا برن آمه. عيسى اينش واته: «اى آج آگر و برر بشو.»

عيسى كشته نقشه

۴۵ پس خيلى يهوديونكا کن مريمى ويندرا آمه بين و كازى کن عيسى چى برا
 خونه گردش به ويندشون بي ايمان وردشونه. ۴۶ ولى بعضى اوونكا، فريسيون
 فرقه عاليمون ور شينه و اينشون واته کن عيسى چش گرديه. ۴۷ پس سران
 كاهين و فريسين گفه زنه را نشينه، وايشون: «چبگرم. امى مرد ور نشونه ان و
 موعجزى اى بگى. ۴۸ اگم برزم هنته ن بشو، گرد بي ايمان بوغردينه و رومين
 بومنه و هم معبدى و هم چمه قامى، چمه باليكا وينگت.» ۴۹ ولى ايله اوونكا
 کن چى نوم قيافا به و اساليكا ياله كاهين به، دبير گسون وايشه: «شمه هيچى
 اى نيتموست ۵۰ و نيئفهمست شمرا بيتر کن اى نفر مردوميرا بمر تا ام کن گرد
 قام نيغيت ابون.» ۵۱ اما ام گف ايكابه، بلگم امى خونه کن اساليكا ياله كاهين
 به، انتر پيشگويى كردشه کن عيسى قامى خونه بمرديه، ۵۲ عيسى بمرديه ولى نه
 تاگه قامى خونه، بسگم تا خدا خردنون کن دنيا گرد جگا اونكا ولاخ ابه اينه اى
 جگا کا گرد آگر و اوون يكي آگر. ۵۳ پس اروجيكا اين نقشه كشتشونه تا عيسى

بِڪِشَن.

۴۱۱ امی خاطر عیسیٰ دِ یهودیون دلکا آشکارا شه و امه نگریه، بلکم شهرپیرا کن چي نوم افرایم به و جگا ایبرا کن ویاوونیکا نِزِکِ بَرَا شه و اِشْتَن شاگردونه آجگا مَنَد.

۴۱۲ یهودیون پسخه عید نِزِکِ به و بَرگه آدمی همه جگا شهر اورشلیمیرا شینه تا عید روجون به نه، پاچا به رسمی انجوم بدن. ۴۱۳ این عیسیٰ دومله بینه وهه حالیکا کن معبدی صراکا پا مندین یندِ آواجینه: «چه فکر بگرون. عیسیٰ اصلا عیدیرا نا؟» ۴۱۴ سران کاهینن و فریسن دستور آدعشون به کن هر وقت کسی بموستی عیسیٰ کرم جگا کار پی آوون خبر بدر تا آی ویلاخین.

۱۲

مریم عیسیٰ لنگون عطریته روغن بزی

۱ شش روح پسخه عیدی به ن، عیسیٰ بیت عنیا آوادیرا را، آ جگا اپی کن ایلعازر به امه. هه ایلعازر کن عیسیٰ بی مرگیکا زند آگردش به. ۲ آجگا عیسیٰ خونه سور آداشون. مارتا پذیرایی آگریه و ایلعازر نی ایله اپنی کا به کن عیسیٰ نه سفر سر نشت بین. ۳ آهنگومیکا، مریم ایله نیم لتر شیشه، گرونه عطری کن خالیصه سنبولیکا به پگتس و آینه و عیسیٰ لنگون عطریته روغن ژشه و اِشْتَن ذلفینه چي لنگون خشک آگردش، اپی جوری کن عطری بو، گش پگتبه. ۴ ولی یهودای آسخریوط کن عیسیٰ ایله شاگردونکا به و دومله تر آی تسلیم آگردشه، وايش: ۵ «چیرا ام عطری سه صد دیناریرا نِخرتونه تا چي پولی گیدلیون آدر؟» ۶ یهودا ام گفی امی خونه کن چي دل گیدلیونرا آسیجیه نوايش، بلکم امی خونه وايش کن پتاریچی به؛ شاگردون خرجی پوله کِنجه یهودا دست به و آنی آپولیکا دزدکی آشترا پزگریه. ۷ عیسیٰ وايش: «آینه کاری مدار! امی خونه کن ام عطری چمن دفن گرد روجیرا غم هر دش به. ۸ امی خونه کن شمه، اوزون گیدلیون اِشْتَنه دار، ولی بمن اوزون نِدار.»

۹ وِر کاوله اپی یهودیونکا، وقتی درستشون عیسیٰ آ جگا کار آمینه، تا ن تاک عیسیٰ، بلکم ایلعازری نی کن مرگیکا زند آگردش به، پوپن. ۱۰ پس، سران کاهینن کن معبدی عالم بینه، نقشه گشتشون تا ایلعازری نی بکشن، ۱۱ چون چي خونه، خیلین یهودیونکا، اونکا آگردستین و به عیسیٰ ایمان وردشون به.

عیسی ایله پادیشا شیوار اورشلیمیرا آ

^{۱۲} سوسه، وقتی آیله جمعیتی کن عیدی خونه آمه بینه، درستشون عیسی اورشلیمیرا بومی، ^{۱۳} خرما داری بشو خالی پگتسونه و چی پیشوازیرا شینه. این تته لسنه اواجینه:

«نیجات بد!»

موتبارگه آکن

خداوندی نومینه آ،

موتبارگه خدا قامی، پادیشا!»

^{۱۴} آموکه عیسی خَر کَر ای بونیدی و چی سَر دَر دَنشته؛ هته کن موقدسه نوشته اونکا نوشته آبه یه کن:

^{۱۵} « اورشلیم، آی کوه صیهونی کله، مَتَس!

دَس اِشته پادیشا کا آمه،

کن خَر کَر ای سَر دَر دَنشته یه!»

^{۱۶} عیسی شاگردن اولیکا ام چیونکا سر آنگینه، ولی وقتی عیسی مرد به دومله زند آبه، آموکه این یاد آزندشونه کن ام چین چی خونه موقدسه نوشته اونکا نوشته آبه به و هته نی چی سَر دَر آنجوم به.

^{۱۷} آ جمعیتی کن، وقتی عیسی ایلعازی تربکا خله گردشه و بی مرگیکا زند آگردشه، اینه در بینه، یزن ام کاری خونه شاهی آدرینه. ^{۱۸} آ جمعیتی کن عیسی پیشوازیرا شینه امی خاطر شینه کن، درستشون به، عیسی، ام نشونه و موعجیر آنجوم دوعشه. ^{۱۹} پس فریسیون فرقه عالیمین یند واتشون: «بونیدیرونه کن آمه هیچ کاری نمونشا گرد؛ دسه گرد دنیا چی دومله شه اینه.»

بعضی یونانین عیسی دومله بگردستین

^{۲۰} آ آدمی دلکا کن عیدهنگوم پرستش گرد خونه اورشلیمیرا آمه بینه، چن نفری یونانی بین. ^{۲۱} این فیلیپی ور آمین، فیلیپس شهر بیت صیدا آدمکا به کن ولته جلیلیکار. این فیلیپوسی واتشون: «آقا، بپیمونه عیسی بونیم.» ^{۲۲} فیلیپس آمه و آندریاسیرا واتشه و این هر د شینه و عیسا شون واته. ^{۲۳} عیسی اینش واته: «امی وقت آرسنه یه کن اینسانی زوعه به شکوه جلال آرسه. ^{۲۴} حقیقتا بشمه باتیمه، اگم گندمه دونه خاکیکا مگنه و نمر، تاک بماندی؛ اما

اگم بمر وڙ اکين بوعردى. ۲۵ هرگم کن اِشتن جاني رى پدارِ آى از دَسْت آرڊا و هر گم کن اِم دنيا دِلکا اِشتن جانیکا بگڏر، آى تا زُيروَنه زندگي غَم بَرديَه. ۲۶ اگم کسی بَمَن خيدمت بگي پي چمن دوملَه با؛ و اِجگاپي کن از ببوم، چمن پاسرى ني اِجگاكا بَبِيَه. اگم کسی بَمَن خيدمت بگي چمن دَدَ بِي عِيَرَت بَبَخَشِستى.

۲۷ «ايسه چمن جان تته وسه کا دَگنِسْتِيَه. چِه بواجم؟ بواجم، ”دَدَا! بَمَن اِم چي ايبکا کن پي چمن سر با نجات يَد“؟ ولى از هَمي خونه اِم دنيا دِلرا آمه ايمَه. ۲۸ دَد، اِشتن نومي جلال يَد!» اَموقه سَسى اِستامونیکا اَرَسْتَه کن: « جلال اَدوعمه وَ هَنى جلال اَمدا.» ۲۹ اَ جمعِيَتِي کن اِجگا کا مَند بيَنه و اِمي دَرَسْتشونه، واِتشون: «گَرخونَه به.» دِيَر اَدَمِن واِتشون: «ايلَه فرسْتَه بيَنه گف رُشَه.» ۳۰ عيسى واِتش: «اِم سَس سَمرا به نه کن مرا. ۳۱ ايسه، اِم دنيا سر ديوون گرد وَقتَه؛ ايسه اِم دنيا رَئيس کن شَيطونَه پرن بَنَفند. ۳۲ اَموقه کن بَمَن زميني سَريکا راست اِكرِن، گرد اَدَمون، چمن ظرف دَمراكِنِست.» ۳۳ عيسى اِم گفِي رُشَه تا اَمونَه کن، چنتر مَرگينَه بَمَرديَه. ۳۴ پس جَمعِيَتِ اِشون واِته: «اَمه تورايبکا دَرَسْتمونَه کن، وَعَد اَدوعه مَسِيح تا ابد بَمَندِيَه، پس چنتر يه کن باتيشَه اينسانى زوعه پي راست اِگن. اِم اينسانى زوعه كِيَه؟» ۳۵ عيسى اِينِش واِته: «دِ تَلَكه زمانى، نور شَمَه دِلکا هِسْتَه. پس تا زمانى کن هَنورُنى نوري دار، گل بَرَنه، نِگر ظِلَمات شَمَه بِيگِر. اَ كن ظِلَماتِيبا گل بَرُى، نيموست كِرَم جگارا بَشِيَه. ۳۶ تا زمانى کن نوري دار، به نور ايمان بوعَر تا نوري خَرَدِن بَه.» وَقتى عيسى اِم گفون رُشَه، اِجگا كا شَه و بَشْتن اوونكا نون اِكردشَه.

مردومی بی ایمانی

۳۷ با اِمکن عيسى بَرگه نِشونَه اِن موعجيز اُون چوون چَمي نَ کا اَنجوم دوعَش به، اِين هَنى بِي ايمان نوردشونَه. ۳۸ اِنترآبه تا اَ چي ابي کن اِشعياى پِيغَمبَرى واسيطنه واِته اَبه اَنجوم ببوکن:

« اى خِداوند، كى اَ چي ابي کن اَمكا دَرَسْتِشَه، باور گَرديشَه،

و خِداوندى خِتر كيرا اير اَبه يَه؟»

۳۹ مردوم نِشاستِشون ايمان وَرِد اِمي خونه کن اِشعياى پِيغَمبَر دِيَر جگگا واِتش به کن:

۴۰ «اَ چوون چَمي كور اِكردشَه،

و چوون دلى سَخْت اِكردشَه،

تا نِکَرِ اَینِ اِشْتَنِ چَمونَه بُوین،
 و اِشْتَنِ دَلینَه بِفَهْمَن،
 و آگَرْدَنِ و آزِ اَوونِ شَفا بَدَرِم.»

۴۱ اِشعیاءِ پَیغمَبَرِ اِمی خُونَه اِم چِیینِشِ وَاثَه کَن، عِیسی جَلالی وِیندِشَه و چِی خُونَه گُفِ ثُشَه.

۴۲ گُردِ اِموَنَه، حَتی خَیلی قَامی یالونکا نی بَه عِیسی اِیمان وَرْدشونَه، ولی فَرِیسینِ تَرسیرا، اِشْتَنِ اِیمانی حاشا ژِشون، کَن نِکَرِ اَوونِ عِیبادتِگا کا اِیخراجِ بَگَن. ۴۳ اِمی خُونَه کَن اَینِ اَتْرِیفی کَن مَرْدومی طَرفِیکا بَه وِیشْتَرِ رِی دَارینِ تا اَتْرِیفی کَن خُدا طَرفِیکا بَه.

۴۴ اَموقَه عِیسی تَنه لَسَه نَه وَاثِش: «هَر کَم بَمِنِ اِیمان بُوَعَرِ، نَه کَن بَمِنِ، بَلگَم چَمِنِ رَوْنَه آگری اِیمان وَرْدشَه. ۴۵ هَر کَم بَمِنِ وِیندِش، چَمِنِ رَوْنَه آگری وِیندِشَه. ۴۶ اَزِ ایلَه نوری شیوارِ دِنیا دِلْرا اَمَه اِیمَه تا هَر کَم بَمِنِ اِیمان بُوَعَرِ، ظِلْمَاتِیکا مَمونَه. ۴۷ اگَم کَسی چَمِنِ گُفونِ دَرَسَه، ولی اَوونِ اَنجومِ نِدرِ، اَزِ چِی سَرِدِرِ دِیوونِ نِمگُرد؛ اِمی خُونَه کَن اَمَه نِیمَه تا دِنیا اَدْمونِ سَرِدِرِ دِیوونِ بَگَم، بَلگَم اَمَه اِیمَه تا دِنیا نِیجاتِ بَدَرِم. ۴۸ کَسیرا کَن بَمِنِ رَدِ بَگَرِ و چَمِنِ گُفونِ قِبولِ نَگَرِ، دِییرِ دَاوَری دَار؛ چَمِنِ گُفِنِ دِیوونِ گُردِ روجِیکا اَ اَدْمی سَرِ دِیوونِ بَگِیَه. ۴۹ اِمی خُونَه کَن اَزِ اِشْتَنِ بَسَرِ گُفِ ژَمِ نِیَه، بَلگَم دَدَ کَن بَمِنِشِ عَنْدِیَه، اِشْتَنِ بَمِنِ حِکَمِ کَرْدَشَه کَن چَه بواجِمِ و چِیکا گُفِ بَرْنَم. ۵۰ و اَزِ بَموستِیمِ کَن چِی حِکَمِ زَیروَنَه زَنْدِگِیَه. پَسِ اَچِی کَن اَزِباتِیمِ دَرستِ هَه چِی اِپی یَه کَن دَدِ وَاثِشَه، تا بواجِم.»

۱۳

عِیسی شاگَرْدونِ لَنگی بَشوشتی

۱ پَسَخَه عِیدی بَه نَ، وَقتی عِیسی سَرِ اَگِنَه کَن چِی وَقتِ اَزَسْتِیَه تا اِمِ دِنیا کا دَدَ وَرِ بَشو، اِینی کَن اِمِ دِنیاکا رِی داری، بَرگَه مَحَبَتِ گَرْدَشَه.

۲ سوری وَقتِ بَه. اِبلِیسِ چِیمی بَه نَ شَمعوونی زوعَه، یهوَدایِ اَسْخَرِیوپی دَلِیکا نُوَعَشِ بَه کَن عِیسی غَنیمی تَسْلیمِ بَگَرِ. ۳ عِیسی کَن اَزْنِیَه دَدَ گُردِ چِیونِ چِی دَستِ اَدُوَعَشَه و اِمی نی اَزْنِیَه کَن خُدا طَرفِیکا اَمِیَه و خُدا وَرِ اَزْگَرْدَستِ، ۴ سوری سَفَرِکا پِپَه. اِشْتَنِ عَبا اَوْتِشَه و حوولَه‌ای پَگِتِشَه و اِشْتَنِ مِینی کا دَبَسْتِش. ۵ اَموقَه لَگَنییکا اَوِ دَگَرْدَشَه و دَمَنَدِ شاگَرْدونِ لَنگونِ شوشتِه وَا حوولَه

اینه کن مینیکا دَبَسَتَش به آوون خِشک آگَرِدش. ^۱ وَقَتی شَمعون پَطْرُسی سر آرستَه، پطروس بی واتشَه: «آقا، ته بَیِر چمن لِنگی بوشوری؟» ^۷ عیسی جواب داشَه: «ایسه اِم کاریکا کن آز بگمه سر آنگنی، ولی دومله بَقَهْمستیشَه.» ^۸ پَطْرُس عیساَش وَاثَه: «آز هیچ موقه نِمَشْت کن تِه چمن لنگون بوشوری!» عیسی جواب داشَه: «اگم بتِه مَشورم هیچ رَسْتی بَمِنَه نِداری!» ^۹ شَمعون پَطْرُس واتش: «آقا، نه تاک چمن لنگن، بسکم چمن بالنو و کله نی بوشور!» ^{۱۰} عیسی بَش وَاثَه: «ا کن جان شوشَتَشَه غَیْرَاز چی لنگن دِ شوشِتِه نِیستش، اِمی خونه کن کامیلا تَمِیز. شمه نی تمیزیرون، ولی شِمَه گِرد نه.» ^{۱۱} اِمی خونه کن عیسی بَموستی کن کی بی غنیمی تَسْلیم بَکِیَه؛ اِمی خاطر به کن واتش: «شِمَه گرد تمیز نیرون.»

^{۱۲} عیسی شاگردون لنگون شوشِتِه به دومله، اِشْتَن عَبا دَگَرْدشَه وهنی سوری سفر سر نَشْتَه. اِیْنِش وَاثَه: سَر آگِیْسْتِرُون شِمْرَام چه گرد؟ ^{۱۳} شمه بَمِن اِستا و آقا خله بگرون و درست نی باتیرون، اِمی خونه کن هِستیمَه. ^{۱۴} پس اگم آز کن شمه آقا و اِستا اِیمَه شمه لنگون شوشِتَمَه، شمه نی پی یَنْدِ لنگون بوشور. ^{۱۵} آز اِم کاریتَه، بَشْمَه ایلَه نمونَه آدوَعَمَه تا شمه نی یَنْدِنَه هتَه رفتار بَکَر کن آز شَمَنه رفتار گِردَمَه. ^{۱۶} حَیْقَتَا به شمه باتیمه، نه وَرِیْر اِشْتَن اربابیکا یال تَر، نه قاصید اِشْتَن رَوْنَه آگریکا. ^{۱۷} اگم اِم چیبون بَموستیرون، حَشی شِمَه حالیرا بی اگم آوون اَنْجوم بَدَر. ^{۱۸} «شِمَه گِردی خونه گف نَمَز، آز اِیْنی کن اِیْنْتخاب گِردَمَه اَمموست. اَمّا مَقْدَسَه نوشتَه اون اِم وَاثَه چی اَنْجوم ببیَه کن باقی، «اکن چمن نونی هَرْدِش، چمن غَنیم گیریرا راست آبه یه.» ^{۱۹} ایسه چی اَنْجوم به به ن، به شمه باتیم تا هنگومی کن اِیْتِفَاق دَگِیْسْتَه، اِیْمَان بوعَر کن، اِزِیْمَه. ^{۲۰} حَیْقَتَا به شمه باتیمه، هر گم آ گسی کن من غَنْدِیَه قِبُول بَکَر، بَمِن قِبُول بَکِی، و هر گم بَمِن قِبُول بَکَر، اکن بَمِن رَوْنَه آگَرْدشَه قِبُول بَکِی.»

ایله شَمکا بَمِن تَسْلیم بَکِیَه

^{۲۱} عیسی اِم گفون ژ به دومله، چی روح تَنَه وَسَه دَگِیْسْتَه و شاهیدی داشَه واتش: «حَیْقَتَا بَشْمَه باتیمه، ایلَه شَمکا بَمِن غَنیمی تَسْلیم بَکِیَه.» ^{۲۲} شاگردن یَنْدِ دَیْشْتَشون و تَعْجوب گِردشونه کن عیسی اِم گفی چیکی خونه باقی. ^{۲۳} ایلَه چی شاگرداونکا، کن عیسی آی ری داری، سَفَر سَرِیْکَاتِ اِدوَعَش به و چی کله عیسی سینکا نِزِک به. ^{۲۴} پس شَمعون پَطْرُس اِیْشَان اِیْکَا اِپِیْش به عیسی کا

دَرسه کن کینه به. ^{۲۵} پس آشاگرد تیگلی پشтира نر آبه و عیسی سینّه سر تکیه ژشه و دَرسسته: «آقا، آکیته؟» ^{۲۶} عیسی جواب داشه: «هتیه کن ام نونه پار قدرکا و یخاسته به دومله، بی آمدا.» پس وقتی کن آنونه پار قدر کا و یخاسته آی شمعون اسخریوطی زوعه، یهوداش آدوعه. ^{۲۷} یهودا وقتی لوقمه و یپردش شیطون هه لحظه کا چی دلیکا دشه. اموقه عیسی یهوداش واته: «آچی کن بیبر آنجوم بدری، زو آنجوم بد.» ^{۲۸} ولی هیچ کم اینیکا کن سفر سر نشت بینّه، سر آنگینه کن چیرا عیسی ام گفی یهوداش ژ. ^{۲۹} بعضی فکر آگرینه امی خونه کن چوون خرجی پوله کینجه یهودا کا به، عیسی بی باتیه کن: «آچی ای کن عیدیرا امه لازمون بخر»، یا امکن پی چی ای گیدلیون بدر. ^{۳۰} یهودا آ لوقمه و یپرد به دومله جخت برنیرا شه. و شو به.

عیسی ایله تاز حکم در

^{۳۱} یهودا برن برشه به دومله، عیسی واتش: «ایسه اینسانی زوعه جلال دیار آبه و خدا جلال ایکا دیار آبه. ^{۳۲} اگم خدا جلال، ایکا دیار آبه، خدا نی چی جلالی اشن دیار آرگرد و زو ای جلال آردا. ^{۳۳} چمن بله ان، د تلکه زمانی شمته در ایمه. چمن دومله بگردستیرون و هته کن یهودیون واتم، ایسه شمرا نی باتیم کن آجگا کن از بشیمه، شمه نیئا امه. ^{۳۴} ایله تاز حکمی به شمه درم، و امه کن یند محبت بگر. هته کن از بشمه محبت کردمه، شمه نی پی یند محبت بگر. ^{۳۵} اگم شمه یند محبت بگر، انترکه گرد آدمین بفهمستینه کن شمه، چمن شاگردینه.»

^{۳۶} شمعون پطرس عیساش واته: «آقا، کرم جگارا بشیشه؟» عیسی جواب داشه: «ته ایسه نیشه شا آجگیرا کن از بشیمه، چمن دومله را بای؛ اما دومله تر چمن دومله بومشه.» ^{۳۷} پطرس واتش: «آقا، چیرا، ایسه نمشا اشته دومله امه؟ از چمن جانی ترا آمدا.» ^{۳۸} عیسی واتش: «اشته جانی مرا آشدا؟ حیقتا به ته باتیمه، سوکی خند به ن، سه گر بمن حاشا برشه.»

۱۴

عیسی، راهه و حیقتّه و زندگیه

^۱ عیسی واتشه: «شمه دل تته وسکا مبو. خدا کا ایمان بدار؛ بمن نی ایمان بدار. ^۲ چمن دد گرا ور چمه هسته. اگم انتر نیه به شمه آواجیمه، بشیمه تا

جگاپی شمرا آمادَ بگم. ۳ و اموقه کن شیمه و جگاپی شمه خونه آمادَ آگردمه، هنی بوممه و شمه اِشَن وَر ببردیمه، تا آجگا کن از هستیمه شمه نی بته. ۴ جگاپی کن از بشیمه شمه چی راه بموستیرون. «توما عیسا واته: «آقا امه نرنم کرم جگارا بشیشه، پس چنتر بشامون راه آرنسته؟» ۵ عیسی بی وایشه: «آز راه و حیقت و زندگی هستیمه. هیچ کسی غیراز چمن واسیطه نه دد وَر نیام. ۶ اگم بمن آزیرون، چمن دد نی آزیرون؛ چیمی به دومله ای آزنه و ای ویندرونه.» ۷ فیلیپس عیسا واته: «آقا، آستامونیه دد چمرا آمون، کن هم چمرا وس.» ۸ عیسی بی وایش: «فیلیپس، خیلی وقته کن شمنه در ایمه و ته هنورنی بمن آرنستر نیه؟ هر گم کن بمن ویندشه، آستامونیه دد نی ویندشه؛ ته چنتر بشاشه واته "آستامونیه دد امه آمون"؟ ۹ باور نیشگرد کن از دد دلکامه و دد چمن دلکا؟ ام گفنی کن از شمرا باتیمه اِشَن بَسر نِموات، بسگم دد کن چمن دلکا بَمندیه، اِشَن کارون آنجوم در. ۱۰ چمن ام گفی باور بگر کن از دد دلکامه و دد چمن دلکا؛ اگم باور نیشگرد، آکارون خونه، امی باور بگر. ۱۱ «حقیقتا به شمه باتیمه، هرکم بمن ایمان بدار، آنی، کارنی کن از بگم، بگیه، و حتی کارنی امونکا یالتر بگیه، امی خونه کن از دد وَر کایمه شه. ۱۲ هر چی ای کن چمن نومینه بیییه، از ای آنجوم آمدا، تا دد جلال، زوعه دلکا آیر آبو. ۱۳ اگم چی ای چمن نومیکا بمنکا بیییه، از ای آنجوم آمدا.

عیسی خدا موقدسه روح و وعد در

۱۴ «اگم بمن ری بدار، چمن حکمون آنجوم بدارون. ۱۵ و از دد کا درخواست بگمه و آدیتر دیفا آگری به شمه آردا تا اوزون شمه نه در ببو، ۱۶ آ دیفا آگر، روح حقیقته کن خدا روحه. دنیا نیشا ای قبول بگر، امی خونه کن نه ای بویندی و نه بی آزنه؛ ولی شمه ای آزنه چیرا کن شمنه بَمندیه و اشمه وجودیکا ببیه. ۱۷ «بشمه بی کس نمشت؛ شمه وَر بوممه. ۱۸ گمه زمانی کن دیور دنیا د بمن نیویند اما شمه بمن بویندیرون، امی خونه کن از زندایمه، شمه نی زندگی بگرون. ۱۹ آروجیکا، بموستیرون کن از دد دلکامه و شمه چمن دلکا و از شمه دلکا. ۲۰ کن چمن حکمون دار و اوون آنجوم در، هیته کن بمن ری دار. اکن بمن ری دار، چمن دد ای ری بداشتیه و از ای ری بداشتم، و بشتن چیرا آیر آمکرد.» ۲۱ «یهودا اسخریوطی نه ایله یهودا عیسا واته: «آقا، چنتر یه کن ته بشتن چمرا آیر آشگرد، ولی بشتن ام دنیا آدمونرا آیر آنیشگرد؟» ۲۲ عیسی جواب

داشه: «اگم کسی بَمَن رَی بدارِ، چمن گُفون آنجوم دَرِ، و چمن دَد آی رَی بَداشتیَه، و آمه چَی ور بومومون و آینه بَمَندیمون. ^{۲۴} آ کن بَمَن رَی نِدارِ، چمن گُفون آنجوم نییدا؛ و اِم کلام کن کایته دَرستِه چمن گُف نیه، بلکم دَد کن بَمَنش عَنذیَه چَی گُفَه.

^{۲۵} «اِم چیون وقتی به شَمَه واتمه کن هَنوزنی شَمَنه درایمه. ^{۲۶} ولی اَدیفا اگَر، یعنی خِدا مُقَدَّسه روح، هَه کن دَد چمن نومینه رَونه آرگرد، ا گُرد چیون به شَمَه اموج آرذا و گُرد ا چییونی کن از شَمَرا واتمه، شَمَه یاد آرَفند. ^{۲۷} شَمَرا صلح و سلامتی بَنام؛ اِشتن صلح و سلامتی بَشَمَه دَرِم. اچی کن از به شَمَه دَرِم، اچی ای شیوار نیه کن دِنیا به شَمَه دَرِ. نه بَرَر شَمَه دل تَتَه و سَکا بَبو و نه بَترسه. ^{۲۸} دَرسترون کن از به شَمه واتم، ”از بَشیمه، اما شَمَه وَر بوممه.“ اگم بَمَن رَی دارِیرون، اِمی خونه کن از دَد وَرَبَشیمه خَش آریرون، اِمی خونه کن دَد بَمَنکا یال تَر. ^{۲۹} ایسه اِمی، چَی آنجوم به به نه شَمَرا واتمه، تا وقتی اِم آنجوم به شَمَه ایمان بوَعَر. ^{۳۰} دِ شَمَنه گُف ژرا فرصتی مَنَد نی، اِمی خونه کن اِم دِنیا رَئیس کن شَیطونه کا آمه. ا هیچ زبَقی چمن سَرَدِر نِدارِ؛ ^{۳۱} ولی از کاری بگمه کن دَد بَمَن حِکم کَرَدشَه، تا دِنیا بَزِنَه کن از دَد رَی دارِم. پَته، اِم جگاکا بَشَم.

۱۵

عیسی حَیْقِیَه اَنگَر دَار

^۱ «از حَیْقِیَه اَنگَر دار هستیمه و چمن دَد باغه وونه. ^۲ هر خالَه ای چمن دَلکا میوه نِدرِ، چمن دَد ا خالَه دَریبرد، و هر خالَه ای کن میو بوَعَرِ، آی هَرَس بَکی تا ویشتر میو بوَعَرِ. ^۳ شَمَه هِم ایسه نی ا گُفنی خونه کن ازبَه شَمَه واتمه، پاچا ایرون. ^۴ چمن دَلکا بومونه، و از نی شَمَه دَلکا بَمَندیم. هَتَه کن خالَه اگم اَنگَر داریکا مَمونَه نِیِشا اِشتنکا میو بوَعَرِ، شَمَه نی نِیِشا میو وَرِد اگم چمن دَلکا مَمونَه.

^۵ «از اَنگَر داریمه و شَمَه اِم داری بَشو خالیرون. هر گمی کن چمن دَلکا بومونه و از چَی دَلکا، بَرگه میو دَرِ؛ اِمی خونه کن دور از چمن، نِیِشا هیچ کاری گُرد. ^۶ اگم کسی چمن دَلکا مَمونَه، هِنته خالَه ای شیوار کن آی پِرِن بَنَقَند و خشک آرب. خشکه بَشو خالی گرد آگرن و آرا دَلکا بَرَفندینه و بَسوتینَه. ^۷ اگم چمن دَلکا بومونه و چمن کلام شَمَه دَلکا بومونه، هر چیی ای بَیرونَه، درخواست بَکر کن شَمَرا آنجوم بَبیه. ^۸ اِنتر، شَمَه بَرگه میو بوَعردیرون و ثابت بَگرون کن

چمن شاگردینه و انترکه چمن دَد جلال آیر آرب.

^۹ «هته کن دَد بَمَن رِی داشتشه، از نی شمه رِی داشتمه؛ چمن موحبتیکا بومونه. ^{۱۰} اگم چمن حکمون آنجوم بدر، چمن مُحبتیکا بَمَندیرون؛ هته کن از اِشتن دَد حکمون آنجوم دوعمه و چی محبتیکا مَندیمه. ^{۱۱} اِم چِیون شمرا واتمه تا چمن خشی شمه دلکا ببو و شمه خشی کامیل آبو.

^{۱۲} «چمن حکم اِمه کن یَندِ رِی بَداز، هته کن از شمه رِی دارِم. ^{۱۳} موحبتی بَمیکا یالتر وجودش نیه کن کسی اِشتن جانی اِشتن رَفقون خونه بَدَر. ^{۱۴} اگم اچبی اِبی کن بَشَمه حکم بگم، آنجوم بَدَر چمن رَفقن هِسْتینه. ^{۱۵} دِ شمه وَزِیِر خِله نَمگَرَد، اِمی خونه کن وَزِیِر نییموست کن چی ارباب چه بگیه. بلکم شمه رَفق خِله بگم، اِمی خونه کن گِردِ چِی اِنی کن دَدکا دَرستمه، بَشَمه باخبر گِردمه. ^{۱۶} شمه بَمَن اِینتخاب نِگَرَدرون، بَسکم از بَشَمه اِینتخاب گِردمه و بَشَمه تَین گِردمه تا بَشَه و میو بوغَر و شمه میو بومونه، تا هر چِی اِبی دَد کا چمن نومینه درخواست بَکَر بَشَمه عطا بگر. ^{۱۷} چمن حکم به شمه اِمه کن یَندِ رِی بَداز.

دِنیا گَسنی کن عیسی دومله بَشینه نیفرت بداشتی

^{۱۸} «اگم دِنیا شمه کا نیفرت بَداشتی، بَزَه کن شَمکا به نَه بَمنکا نیفرت داشتشه. ^{۱۹} اگم شَمه دِنیا شِن بیئه، دِنیا بَشَمه اِشتن گَسون شیوار رِی داری. ولی اِمی خونه کن شمه دِنیا شِن نیئه، بلکم از بَشَمه دِنیاکا اِینتخاب گِردمه، دِنیا شَمکا نیفرت دار. ^{۲۰} گفی کن از به شمه واتمه، یادیکا عَم بَر: ”وَزِیِر اِشتن اربابیکا یال تر نیه.“ اگم بَمَن اِیْدَت آزار گِردشونه، بَشَمنه نی اِیْدَت و آزار بگنه؛ اگم چمن گفی آنجوم آداشون شَمه گفی نی آنجوم آندا. ^{۲۱} ولی اِمون گِردی چمن نومی خونه شَمته بگنه، اِمی خونه کن چمن رَونه آگری آنیزنی. ^{۲۲} اگم اِمه نییمه و اوونه گف ژم نَبه، گِناخی نِدارین؛ ولی اِیسه دِ رِقنه اِی اِشتن گِناخونرا نِدارن. ^{۲۳} کسی کن بَمنکا نیفرت بدار، چمن دَدکا نی نیفرت دار. ^{۲۴} اگم چوون دلکا کارونی گِردم نَبه کن غِیرازچمن هیچ گسی آنجوم دوغش نییه، گِناخی نِدارینه؛ اِما اِیسه، با اِمکن اِ کارون ویندشونه، هم بَمنکا و هم چمن دَدکا نیفرت دارن. ^{۲۵} ولی، اِ کلامی کن چوون توراتیکا نوشته بیه پی آنجوم ببو کن باقی: ” اِین دَدار بَمنکا نیفرت دارین.“

^{۲۶} «ولی وَقْتی اِدیفا اکر کن از اِی دَد ظَرَفیکا شمرا رونه اَمگَرَد با، یعنی روح حَقِیقت کن دَد ظَرَفیکا بوئی، اِ اِشتن چمن خونه شاهیدی دَر، ^{۲۷} و شمه نی

۱ «ام چییون به شمه واتمه تا شمه ایمانیکا ملسگه. ۲ عیبادتنگا اونکا شمه ایخراج بگنه و حتی زمانی آرست کن هر کم شمه بکشه، فکر بگنه کن خدا خیدمت کردشه. ۳ این ام کارون بگنه، امی خونه کن نه آستامونیه دد آزنستشونه، نه بَمن. ۴ ولی آز ام چییون به شمه واتمه تا وقتی کن چوون آنجوم به وقت آرست، شمه یاد آرفنه کن آز ام چییون بشمه واتم.

آز ام چییون هه اولیکا به شمه نواتم، امی خونه کن شمنه دریمه. ۵ «اما ایسه اِشتن رونه آگری ور بشیمه، و هیچ کم شمکا دَنیه پَرسست کن، ”کرم جگارا بشیشه؟“ ۶ بلگم امی خونه کن آز ام چییون بشمه واتم، شمه دل غورصنه پتلمه آبه یه. ۷ با ام حال، آز حییقتی به شمه باتیم، کن چمن شه به سود شمه یه. امی خونه کن اگم نیشوم، آدیفا اگر شمه ورنیام؛ ولی اگم بشوم آی شمه ور رونه آمکرد. ۸ وقتی آ با، دنیا قانع بگنه کن، گناخ و عیدالت و دیوون گرد خونه، محکوم بگنه. ۹ گناخی خونه، امی خاطر کن بمن ایمان نیئورد. ۱۰ عیدالتی خونه، امی خاطر کن دد ور بشیم و د بَمن نیئویند. ۱۱ و دیوون گرد خونه، امی خاطر کن ام دنیا رئیس کن شیطونه محکوم آبه یه.

۱۲ «هنورنی خیلی گفن دارم کن شمرا بواجم، اما ایسه چی درسته اینجاری ندار. ۱۳ وقتی کن روح راستی کن هه خدا روحه با، آبشمه به گرد حقیقت هیدایت بگنه؛ امی خونه کن اِشتن بَسر گف نیژ، بلکم آچی کن درست باتیه و آچی ایکا کن آیندکار و آنجوم به نی بشمه باخبر بگنه. ۱۴ آ چمن جلالی دیار آرگرد، امی خونه کن آچی ایی کن بَمنکا هسته ویرگت، و به شمه اییلام بگنه. ۱۵ هر چی ایی کن دد شنه، چمن شنه. امی خونه کن واتمه آچی کن بَمنکا هسته ویرگت، و به شمه اییلام بگنه.

۱۶ «ای تَلکه زمانی به دومله د بَمن نیئویند، ولی ایی تَلکه زمانی به دومله هنی بَمن بویندیرون» ۱۷ أموقه بعضی عیسی شاگردن یَند نه واتشون: «چی منظور ام گفیکا چچی به کن، ”ای تَلکه زمانی به دومله د بَمن نیئویند، ولی ایی تَلکه زمانی به دومله هنی بَمن بویندیرون؟“ یا ایمیکا کن باتیه، ”امی خونه کن دد ور بشیم؟“» ۱۸ پس شاگردن یَند آواجینه: «ام ”تَلکه زمان“ کن باقی چچی؟ چی گفیکا جیی ایی سر آنگنیمون؟» ۱۹ عیسی بَموستی کن آپیشونه ایکا سؤال بکن؛

پس آينش واته: «إمى خونه يند نه گفه زنه اگريرون کن واتمه، ابي تلکه زماني به دومله د بمن نيئويند، ولي ابي تلکه زماني به دومله هني بمن بوينديرون؟»^{۲۰} حقيقتا به شمه باتيم، شمه برمه و عازيه بگرون، ولي دنيا خشي بگيه؛ شمه برضخ بيرون، اما شمه قورصه خشي ببيه.^{۲۱} وقتي کن ايله زني زند وقت آرزست آرن داج بگشتي، امى خونه کن چي زند وقت آرزسته يه؛ ولي ايله اينساني دنيا امه خشي خونه د اعضابي ياد نيورد،^{۲۲} هنترکه، شمه ايسه برصخينه؛ ولي از هني شمه بوينديمه و شمه دل خش آرين و هيچ گس اخشي شمه کا وينگت.^{۲۳} آروجيکا، د چي بمنکا درخواست نينگرد. حقيقتا به شمه باتيمه، هر چي آستامونيه دد کا چمن نومينه درخواست بگر، آي به شمه آردا.^{۲۴} تا ايسه چمن نومينه چي خواسترون ني؛ بپيه تا بشمه آدوعه ببو تا شمه خشي كاميل ابو.

^{۲۵} «آز امون ميثالينه شمرا واتمه؛ زماني كا امه كن آز شمنه د مثلينه گف نمژ، بلکم آشكارا دد خونه شمرا گف بزم.^{۲۶} آروجيكا، چمن نومينه درخواست بگرونه. شمرا نموات كن آز شمه طرف ددكا درخواست بگمه،^{۲۷} چيرا كن دد اشن شمه ري بداشتي، امى خونه كن شمه بمن ري دار و ايمان وردرونه كن آز خدا ظرفيكا امه ايمه.^{۲۸} آز دد ظرفيكا اميمه و ام دنيا دله درمه ايمه؛ و ايسه ام دنيا بنامه و دد وربشيمه.»

^{۲۹} چي شاگردن واتشون: «ها، ايسه كايشه آشكارا گف ژ، نه مثلونه.^{۳۰} ايسه د بموستيمون كن گرد چيونكا خبر داري و حتى نپيستشه كسي بتكا سوال دپرسه. امى خاطر كن امه، ايمان دارم كن خدا ظرفيكا امه ايشه.»^{۳۱} عيسى آينش واته: «ايسه ايمان دار؟^{۳۲} زماني كا امه، و ايسه آرزسته، كن شمه ولاخ ببينه و هر كم اشن كه زندگيرا بشينه و بمن تاك بنارون؛ اما از تنخا نيمه امى خونه كن آستامونيه دد بمنه در.^{۳۳} امون شمرا واتمه تا چمن دلکا صلح و سلامتي بدار. دنيا دلکا شمرا ايديت و آزاربييه؛ ولي دلي زبق عم بر، امى خونه كن از دنيا سردر پيروز آبه ايمه.»

عيسى دوا بگي

^۱ ام گفون ژ به دومله، عيسى اشن گلّه راست اكردشه و آستاموني ديشته و وايش: «دد، آ وقت آرزسته. اشته زوعه جلالی ديار آكه تا اشته زوعه ني اشته

جلالی دیار آگر. ^۲ امی خاطر کن تِه گِردِ اینسانون سِرِدِرِ اِشته زوعه زاکین دوعَر تا گردِ آینی کن تِه بیِ آدوعَر، زُیرونه زندگی بَدِر. ^۳ و اِمه زُیرونه زندگی، کن آین، بته کن تاکِ حقیقته خدا هِستیشه، و عیسی مسیح کن تِه رونه آگردَر، آزنن. ^۴ آز آکاری کن چمن دَسْت آدار تا آنجوم بَدِرَم، آنجوم دامه، و اِنترکه اِشته جلالی زَمینی سِرِدِرِ دیار آگردِمه. ^۵ پس ایسه آی دَد، ته نی بمن اِشته وریکا جلال بَد، هه جلالی کن دنیا شروو به به ن اِشته وَر داریم.

عیسی دوا شاگردونرا

^۱ «آز اِشته نومی آینی سِرِدِرِ کن دنیا آدمونکا بَمَن بَخشستر، دیار آگردِمه. آین اِشته بِن بینه و تِه آینر بَمَن آدار، و آین نی اِشته گفون آنجوم بَدانه. ^۷ آین ایسه بَموستین کن هر چپی اِپی کن تِه بمن آدوعَر اِشته ظرفیکا. ^۸ چون آگفنی کن تِه بمن آدار، آز آوون آدامه، و آین آگفَنشون قِبول گردِ و اِم حیقیقی فهمستشونه کن آز اِشته طرفیکا آمه ایمه، و ایمان وَر دِشونه کن تِه بَمَن رونه آگردَر. ^۹ آز آوونرا دوا بَگم، آز دنیارا دوا نِمکرد، بَسگم آینی را کن ته بَمَن دوعَر دوا بَگم، امی خونه کن آین اِشته شنبه. ^{۱۰} هر چپی اِپی کن چمن شنه، اِشته و هر چپی اِشته شنه، چمنه؛ و چمن جلال چوون دِلکا دیار آرن. ^{۱۱} اِمیکا ویشتر اِم دنیا کا نیمَمند و اِشته وَر کایمه آمه، ولی آین هَنورنی دنیا کانه؛ آی قودوسه دَد، آوون اِشته نومی خَرینه کن بَمَن بَخشستر عَم به، تا آین نی ایله ببون، هته کن آمه ایله هستیمون. ^{۱۲} تا وقتی کن اوونته بیمه آوون اِشته نومی خَرینه کن بَمَن بَخشستر عَم هَر دِمه، آز آوونکا موحافیظت گردِمه و هیچ کم آوونکا نیفله آنه بینه، غبراز آزوعه ای کن چی لیاقت نیفله آبه به تا اِنترکه موقدسه نیوشته اِن آنجوم ببون. ^{۱۳} ولی ایسه آز اِشته وَر کام آمه، و اِم گفون زمانی باتیم کن هَنورنی دنیا کامه، تا چوون دل چمن خَشیکا پَتلمه ببو. ^{۱۴} آز اِشته کلامی آوون آدامه. دنیا آوونکا نیفرت داریه، امی خونه کن آین دنیا شن نبینه، هته کن آز دنیا شن نیمه. ^{۱۵} چمن درخواست اِم نیه کن آوون اِم دنیاکا بیری، بلگم آپیمه آ اوشَریکا آوون عَم بَری. ^{۱۶} آین اِم دنیا شن نیته، هته کن آز اِم دنیا شن نیمه. ^{۱۷} آوون حیقیقی دِلکا عَم به تا اِشته وقف ببون؛ اِشته کلام حقیقته. ^{۱۸} هته کن تِه بَمَن اِم دنیا دِلرا عَندر، آز نی آوون دنیا دِلرا رونه آگردِمه. ^{۱۹} آز چوون خونه بَشتن اِشته وَقف بَگمه تا آین نی حیقیقینه اِشته وقف ببون. ^{۲۰} «آز ام چیون فقط اِمونرا نیپستمه، بلگم آینرا کن اِمون واسیطنه بَمَن

ایمان بوَعَرِدِيْنَه نِي بَيِّمِه، ^{۲۱} تا گرد ايله ببون، هَتَه کن تِه آي دَد چمن دلکاشه و آز اِشْتِه دلکا. کاری بگه کن آين نی چمه دلکا ببون، تا دنيا ايمان بوَعَرِ کن تِه بَمَن رَوْنِه آگَرْدَر. ^{۲۲} آ جلالی کن تِه بَمَن دوَعَرِ آز آوون آدوَعَمَه، تا آين نی ايله ببون هته کن آمه ايله هستيمون؛ ^{۲۳} آز چوون دلکا و تِه چمن دلکا تا آين کاميلاً ايله آبون تا دنيا بِنَه کن تِه بَمَن رَوْنِه آگَرْدَر، و هَتَه کن بَمَن رِي داری آوون نی رِي بَدَاشْتِيش. ^{۲۴} آي دَد، بَيِّمِه آيِنِي کن تِه بَمَن بَخْشِسْتَر بَمَنَه ببون، هَه جگايکا کن آز هستيم، تا چمن جلالی دَيَسَن جلالی کن تِه بَمَن دوَعَرِ، اِی خُونِه کن تِه دنيا شروو به به ن، بَمَن رِي داريشَه.

^{۲۵} «آي عاديله دَد، هر چنه دنيا بته آنيموست، ولی آز بته آمموست و اِمن بَمُوسْتِيْنِه کن تِه بَمَن رَوْنِه آگَرْدَر. ^{۲۶} آز اِشْتِه نومی آوون آمونِسْتِمَه و هَنِي آمونِم، تا اَ محبتی کن تِه بَمَن گَرْدَر، چوون دلکا نی ببو و آز نی چوون دلکا ببوم.»

۱۸

عیسی ویلاخیسته

۱ عیسی، اِم گفون ژ به دومله اِشْتَن شاگردوَنَه قِدرُونِي دَرِ آوَرِيْرا شَه. آجگاکا باغی به، و عیسی و چي شاگردن چي دله دَشِيْنَه. ^۲ يهودا هَه گسی کن عیساَش خِيَانْت گَرْدَ نِي آ جگَا آرْزِنِيَه، اِی خُونِه کن عیسی و چي شاگردن معمولاً آجگاکا گرد آبین. ^۳ پس يهودا کاوَلَه اِی رومیَه سَریازونکا و معبَدِي مامورونکا کن سران کاهینن و قَریسیون فرغه عالیمون ظرفیکا بیَنَه، پَرگت، و آجگارا بَشِي. آين فانوسَه چرا و مشعل و اسلَحَه نَه آجگَا را آمین. ^۴ عیسی، کن بَمُوسْتِي چَه چي سَر بُوَمِي، نَرَا شَه و آيِنِش واْتَه: «چيکی دومله بگَرْدَسْتِيرون؟» ^۵ آين جواب آدَاشون: «عیسای ناصری دومله.» واْتِش: «آزیمَه.» يهودا، چي تسلیم آرکر نی آوونَه پا مَند به. ^۱ وَقْتِي عیسی واْتِش: «آزیمَه.» آين پِشْتَاگَر شِيْنَه و زمینی سَر بَرگَنسْتِيْن. ^۷ پس دِيِيَر گَر را آوونکا دَپَرَسَسْتَه: «چيکی دومله بگَرْدَسْتِيرون؟» آيِن واْتِشون: «عیسای ناصری دومله.» ^۸ عیسی جواب داشه: «به شَمَه واْتَمَه کن آزیمَه. پس اگم چمن دومله بگَرْدَسْتِيرون، بَرز اِمن بوشون.» ^۹ عیسی اِی واْتِشَه تا آچِي کن چيمي به نَ واْتِش به اَنجُوم ببو کن: «هیچ کم آينیکا کن بَمَن آدَار، اَزْدَسْت نِداَمَه.»

^{۱۰} اَمُوقَه شَمْعُون پَطْرُس اِشْتَن شَمشیری یاله کاهنی پاسری ظَرْف دَرَاکِنِشَه و

شَمشیر آ پَسری گوشي گَنه و چي راسته گوشي آيِرِدش. آ پَسری نوم مالخوس به. ^{۱۱} عیسی پَطْرُسِيش وَاثَه: «اِشْتَه شَمشیري نون آگَه! مَگم نَباید گوله ای کن دَد بَمَن آدوَعَشَه، بَنجَم؟»

^{۱۲} آموقه سربازون کاوَلَه، اِشْتَن فَرماندَنه و يَهُودِيَه مَامورونَه عیسی ویلاخنیشونَه چي بالی دَبَسْتشونَه ^{۱۳} آين آشون اولیکا حَتَا وَر بَرْدشون. حَتَا قِیافا ژن دَد بَه و قِیافا آ سالیکا یالَه کاهین به. ^{۱۴} قِیافا هَیَه کن يَهُودِيِنِش وَاثَه به کن پِیْتَر اِی نَفَر قامی خونَه پِیمر.

پطرسى عیسی حاشا بگی

^{۱۵} شَمعونِ پَطْرُس و ایله شاگرد نی عیسی دوملَه رونه بین. امی خاطر کن آ شاگرد یاله کاهنی آشناونکا به عیسی نَه یاله کاهنی گَه صراء، دله دَرَمَه. ^۱ ولی پَطْرُس بَرنگا پَشْتیکا مَنَد. پس آ دِیْتَر شاگرد کن یاله کاهنی آشناونکا به، بَرِن شَه و آ جَوَانَه گَنیزینَه کن دربان به گف ژِ شَه و پَطْرُسِی دله دَرَوَرْدش. ^{۱۷} آموقه آ جَوَانَه گَنیز کن دربان به، پَطْرُسِیکا دَپَرَسْتَه: «تَه کن عیسی شاگردونکا نیشَه، هِستیش؟» پَطْرُس جواب داشه: «نَه نیمَه.»

^{۱۸} هوا سَرین به. پَاسَرین و معبدی مأمورِن آرابی زیالینه کولوستار آکَرْدشون به و چي دووریکا پا مَنَد بین و اِشْتَن گرم آگَرین. پَطْرُس نی آوونَه پا مَنَد به و اِشْتَن گرم آگری.

^{۱۹} هَه موقه یاله کاهین عیسی کا چي شاگردون خونَه و چي آموجیکا دَرَبَسِیَه. عیسی جواب داشه: «آز دِنیا آدَمونرا آشکارا گف رَمَه و اوزون عیبَادَتگا اونکا و معبد یکا کن يَهُودیون جَمع آبه جِگا، آموج آدوَعَمَه. آز هیچ چیی ایی نونکَه نَوَاجیمَه. ^{۲۱} چیرا، بَمَنکا دَشَبَسْت؟ آوونکا دَپَرَس کن چمن گفون دَرَسْتشونَه! آين بَموستین آينم چَه وَاثَه یَه.» ^{۲۲} وَقتی عیسی اِم گَفْنِش ژِشَه، ایله نیگَبانونکا کن آجگا کا پا مَنَد به، عیساَش سَلَه ژِشَه و وَاثَش: «انْتَرکَه یاله کاهینی جَوَابی آشدا؟» ^{۲۳} عیسی وَاثَش: «اگم چیی ایی کن وَاثِمَه سَف به، چمن سَف گَرْد خونَه شاهیدی بَد؛ اَمّا اگم چیی ایی کن وَاثِمَه راستَه، چیرا بَمَن بَرُشَه؟» ^{۲۴} آموقه حَتَا عیساَش هَتَه کن چي بِالنِشون دَبَسْتَه به، یاله کاهین قِیافا وَر عَنْدِشَه.

^{۲۵} هَه حالیکا کن شَمعونِ پَطْرُس پا مَنَد به و اِشْتَن گرم آگریَه، بَعْضین آیکا دَپَرَسْتین: «تَه کن عیسی ایله شاگردونکا نیشَه، هِستیش؟» پَطروس حاشا

رُشَّه و واتِش: «نِه! نیمه.»^{۲۶} ایله یالَه کاهنی پَاسِیونکا کن اَ گسی کن پطروس چی گوشِ آبیَرَدَش بَه خیشونکا بَه واتِش: «آز اِشْتَن بَتَه عیسی نَه ا باغیکا نویندمَه؟»^{۲۷} پَطْرُس هَنی حاشا رُشَّه. جخت ایله سوک خَندشه.

عیسی محاکیمه پیلاتوس والی حضوریکا

^{۲۸} چی بَه دومله آین عیسا شون قیافا وَر فرمانداری کاخیرا بَرَدشون. سوکه خون به. آین اِشْتَن والی کاخی دلَه دَنَشینَه تا جیفینین آمبون و بشان عیدِ پَسْخِی سوری هَرِدِ.^{۲۹} پس پیلاتُس چوون وَر بَرِنیرا شَه و واتش: «ام مردی چه جرمینه متهم بگرون؟»^{۳۰} آین جواب آدَشوئَه: «اگم اِم مرد شَر کار گَرَدَش نَبَه، آمه آی بَتَه تسلیم نَگَریمون.»^{۳۱} پیلاتُس آینش واتَه: «شمه اِشْتَن آی پَبر وِشْمَه شَرِیعتی واتنه بی محاکیمه بگر.» یهودین واتشون: «آمِه ایجَارَ نِدارَم گسی مَرِدِرا محکوم بکرم.»^{۳۲} اِنْتَر آبه تا ا چی ای کن عیسی واتش بَه تا آمونَه کن چِنْتَر مَرگینَه بَمَرْدِیَه اَنجوم ببو.

^{۳۳} پس پیلاتُس کاخیرا آگَرَدسته و عیسا ش خله گَرَد و بی واتش: «ته یهودیون پادیشا ایسه؟»^{۳۴} عیسی جواب داشه: «ته اِمی اِشْتَنکا کایشه واته، یا دِیَر آدَمَن اِمی چمن خونَه بَتَه واتشوئَه؟»^{۳۵} پیلاتُس جواب داشه: «مگم از یهودی ایمه؟ اشته قام و سران کاهین، تَشون چمن وَر تسلیم کردیه؛ چر گَرَد؟»^{۳۶} عیسی جواب داشه: «چمن پادیشاهی اِم دنیا شَن نیه. اگم چمن پادیشاهی اِم دنیا شَن بَه، چمن پَاسِرین اَجَنگینَه تا یهودیون بال تَسَلیم آمبوم. ولی چمن پادیشاهی ام دنیا شَن نیه.»^{۳۷} دومله پیلاتُس ایگا دَپَرَسِستَه؟ «پس ته ایله پادیشاهیسه؟» عیسی جواب داشه: «تِه اِشْتَن باتیش کن از ایله پادیشاهیسه. آزامی خاطر دِنیا آمه ایمه و اِم هَدَفی خونَه اِم دنیا دِلْرا آمیمه تا حیقتی خونَه شاهیدی بَدَرَم. پس هر کم کن حیقتی شنه چمن سَسی گوش بَدَر.»^{۳۸} پیلاتُس دَپَرَسِستَه: «حیقت چچیَه؟»

و وَقْتی اِمی واتشه، هَنی یهودیون وَر بَرِنیرا شَه و آینش واتَه: «آز هیچ تقصیری اِم مَرْدیکا نَمویند.»^{۳۹} ولی شمه را رسمی هسته کن از پی پَسْخَه عیدیکا ایله زیندانی شمه را آزاد اگم؛ بَپِرونه یهودیون پادیشا شَمَرا آزاد بگم؟»^{۴۰} آین تَتَه لَسَنه واتشون: «ام مردی نه، بازاباسی آزاد اکن!» ولی بازاباس کسی به کن شَهْرِیکا شورش گَرَدَش بَه.

عیسی مصلوب به حکیم

۱ آموقه رومی والی پیلانُس، دستور داشه عیسی بیگرن و آی شلاق بزنن.
 ۲ سربازن تاجی چغیکا دوتشونه و عیسی کله کا آناشون و ارغوانیه غبایی بی
 دگردشون، ۳ و چی ور آمینه، واتشون: «سلام بر ته، آی یهودیون پادیشا!» و
 آی سلّه اژنین.

۴ پیلانُس هنی برنیرا آمه قام ویهودی یالینش واته: «دیسسه ازام مردی شمه ور
 کام ورد تا بزنه کن ازهیچ تقصیری ام مردیکا پیدا نمگرد.» ۵ پس عیسی کن چغه
 تاجی ایشن گله کا داری و ارغوانیه غبایی کن بی دگردشون به، برنیرا آمه. پیلانُس
 اینش واته: «دیس ایسه امردا!» ۶ وقتی سران کاهن ومعبدی قامورن
 عیسیاشون ویند، لسه ژشونه و واتشون: «آی صلیبی سر بکش! آی صلیبی سر
 بکش!» پیلانُس اینش واته: «شمه ایشن آی پبر و صلیبی سر بکشه، امی خونه
 کن ازهیچ تقصیری ام مردیکا پیدا نمگرد.» ۷ یهودی یالین چی جوایرا واتشون:
 «آمه ایله شریعت دارم و اشریعتی واته آپي بمرور، امی خونه کن ایدعا بکی خدا
 زوعه یه.»

۸ وقتی پیلانُس امی درستشه، ویشتر ترسسته، ۹ و هنی کاخی دلرا آگردسته و
 عیساس واته: «ته کرم جگا کا آمه ایسه؟» ولی عیسی جوابی بی نداشه.
 ۱۰ پیلانُس بی واتشه: «چمن جوابی نیشدا؟ مگم نیشه موسست ام زاکینی دارم تا
 بته آزاد بگم و ام زاکینی دارم تا بته صلیبی سر بيم؟» ۱۱ عیسی واتش: «اگم
 خدا بته ام زاکینی آدوعش نبه اصلا هیچ زاکینی چمن سردر نداریشه؛ امی خاطر
 آگسی کن مینش بته تسلیم آگردیه، چی گناخ یالتر.» ۱۲ آموقه کا پیلانُس تقلا
 گردشه تا آی آزاد بگر، اما یهودین لسه نه واتشون: «اگم ام مردی آزاد بگری
 رومی ایمپراطوری رفیق نیشه. هر کم ایدعای پادیشاهی بگر، ایمپراطوری زرتیرا
 گف بری.»

۱۳ پس وقتی پیلانُس ام گفون درستشه، عیساس برنیرا ورد و ایشن دیوون گرد
 صندلی سر نشته. آجگا نوم «سنگفرش» معروف به و عبرانیون زبانینه بی
 «جباتا» آواجین. ۱۴ آ روج تهیه روج به کن عیید پسخی خونه آماد آنب،
 ناهاری موقه به و ساعت دانز کا نیک به. پیلانُس یهودینش واته: «دیسسه ایسه
 شمه پادیشا!» ۱۵ این لسه اژنینه: «آی نیفیت آگه! آی نیفیت آگه و صلیبی سر
 بکش!» پیلانُس واتش: «شمه بیرون شمه پادیشا صلیبی سر بکشم؟» سران
 کاهن جواب آداشون: «غیراز رومی ایمپراطور آمه د پادیشایی ندارم.» ۱۶ آخر

بَسْرِيلاُتْس عِيسَى چَوون دَسْت آدائِشَه تا بِي صَلِيبي سر بَكشن. پس آين ني عِيسَى گِتشون و بَرَدِشون.

عِيسَى مصلوب به

^{۱۷} عِيسَى هَتَه کن اِشْتَن صَلِيبي دوشي سَرَدِرِ داري بَرِنِرا شَه، جِگايِ ظَرْفِ کن چي نوم جَمَمَه. عبرانيون زيانِنَه اَجْگا، جُلْجُتا اَواجِيئَه. ^{۱۸} اَجْگا کا عِيسِياشون صَلِيبي سَر مَخَه کو گَرَدِشون. عِيسَى نَه دِ نَفَرِ دِيَرِ ني چي دِ ظَرْفِکا صَلِيبي سَر مِخِ گو گَرَدِشون و عِيسَى چَوون وَسَطِیکا به. ^{۱۹} پِلاُتْس اِم فرموني دَاشَه کن ايلَه نِوِشْتَه چوي سَرَدِرِ بِنِوسن و صَلِيبي سَرَدِرِ بْژَن. چي سَرِیکا نِوِشْتَشون به: عِيسَى ناصري، يهوديون پادِشا. ^{۲۰} خِيلِن يهوديونکا اَ نِوِشْتَه خَندِشونَه، چون اَجْگايِ کن عِيساشون صَلِيبي سَرَدِرِ مِخِ رِشون شَهريکا نِزْکِ به و اَ نِوِشْتَشون، عبرانين و لاتيني و يوناني رُبانيئَه نِوِشْتَشون به. ^{۲۱} پس يهوديون و سرانِ کاهِنِ پِلاُتْسِي واِتَشون: «مَنوس ” يهوديون پادِشا، ” بلگم بنوس ” اِم مَرْدِ واِتَشَه کن اَز يهوديون پادِشا ايمَه.» ^{۲۲} پِلاُتْس جواب دَاشَه: «اچي ابي نِوِشْتَمَه دِ نِوِشْتَمَه.»

^{۲۳} وَقْتِي سَرِيازِن عِيسَى صَلِيبي سَرِ دَرَاکِنِستَشون، چي شِنْدِرِي ويگنَشونَه و چار رَسْتِ گَرَدِشون و هرنفر ابي تِيگَه پِگِئِش. چي شَوِي ني اِيکا ويگنَشون. اِمِي خونه کن اَشَوِيرا دِرْزِ نَبَه، بلگم يکپارچه به، ^{۲۴} پس يِنْدِ نَه واِتَشون: «اِمِي پَسَه مَگرم بلگم بَرْمِ قورعه دَرْفَنم دَبِسم چيکي شن اَرَب.» اِنْتَرِ اَبَه تا اَ چي ابي کن موقدسه نِوِشْتَه اونکا نِوِشْتَه اَبَه به، اَنجوم ببوکن بائي:

«چمن شندرون اِشْتَن دِلْکا رَسْتِ گَرَدِشونَه

و چمن شَوِي سَرَدِرِ قورعه دَرْفَنْدِشون.»

پس اِمِن هَه کارِني به کن سَرِيازِن گَرَدِشون.

^{۲۵} عِيسَى صَلِيبي نِزْکِ، چي نَنَه وچي ماني و هم گُلِوپاسِي ژَن مَرِيْمِ و مَرِيْمِ مَجْدَلِيَه پا مَند بِنَه. ^{۲۶} وَقْتِي عِيسَى وِندِشَه کن اِشْتَن نَنَه و اَشَاگَرْدِي کن اَي رِي داري يِنْدِ وَرِ پا مَندِن اِشْتَن نَنَه واِتَشَه: «اَي ژَن، دَبِيس ايسَه اِشْتِه زوعَه.» ^{۲۷} چي به دوملَه اَشَاگَرْدِي واِتَش: «دَبِيس ايسَه اِشْتِه نَنَه.» اَ سَاعَتِیکا به دوملَه اَ شاگرد، عِيسَى نَنَه اِشْتَن گَرَا بَرْدِشَه.

عِيسَى مَرْدِ

^{۲۸} اِمِي به دوملَه عِيسَى اَزْنِيَه کن ايسَه دِ گِرْدِ چِيِنِ تَمون اَبَه يَه و اِمِي خَاطر

کن موقدسه نوشته انجوم ببون واتش: «آز تشيمه.»^{۲۹} آجگا خمی به کن زز آبه شرآوینه پتلمه به. پس اسفنجی کن زز آبه شرآویکا ویخاستشون به، ایله خاله ای سر آناشون کن زوفا آ داریکا به، وآشون عیسی گوی وِر بَرَد. ^{۳۰} وِقتی عیسی زز آبه شرآوی چشتشه واتشه: «ثمون آبه.» اِشَن کله شت آگردشه و اِشَن روح تسلیم آگردش.

^{۳۱} اِمی خونه کن اَروج «تهیه» روج به کن پسخ عییدی خونه به و قام یهودی یالِن نپیشون به مپیئن موقدسه شنبه کن یاله روج به صلیبی سر بومونن ، پیلانسی وِر شینه و آیکا خاستشونه چوون پا لوله بچاکین تا چوون میتی صلیبی سَریکا بن بوغرَن. ^{۳۲} پس سربازن آمینه و اولین نَفَری و ایله کن عیسی نه صلیبی سر مَخه کو آبه بینه، پا لوله چاکنستشون. ^{۳۳} ولی وِقتی عیسی کا آرسیتنه و ویندشون کن مَرَدَیه، چي پا لوله اون نچاکنستشون. ^{۳۴} اما ایله سربازونکا نیزه ای عیسی تَفیکا ویخاستشه و جخت خون و آو، آیکا ویتِه. ^{۳۵} اکن اِمی ویندشه، شاهیدی بدای تا شمه نی ایمان بوغرَن. چي شاهیدی راست و اَبموسی کن حقیقتی باتی. ^{۳۶} اِمن اَنجوم به تا اَچی اِنی کن موقدسه نوشته اونکا نوشته آبه یه اَنجوم ببو کن: «هیچ کَرَم چي آستِه اونکا نیه چکست،» ^{۳۷} و هِنته نی دیتَر جِگای موقدسه نوشته اونکا نوشته آبه یه کن: «به ا کن نیزَ بی ویخاستشون، دَنَدِشت.»

عیسی دفن کرد

^{۳۸} اِم چییون به دومله یوسوف کن شهر رامه آدمونکا به، پیلانسیکا ایجارَ آپیش به کن عیسی مپیئی بپر. یوسوف عیسی شاگردونکا به، ولی نونکه، اِمی خونه کن قام یهودی یالونکا آترسیه. پیلانسی بی ایجارَ داشه. پس یوسوف آمه، عیسی مپیئی بَرَدشه. ^{۳۹} نيقوديموس نی کن چیمی به ن ای شوعیسی وِر شه به، آمه و اِشَننه نِرک به سی کیلو مُر و عود وَرَدشه. ^{۴۰} پس این یهودیون رسمی وائنه کن دفن گَرَد خونه دارینه، عیسی مپیئی مور و عودینه گفنیکا پپشتشون. ^{۴۱} آجگا کا کن عیساشون صلیبی سر کِشتشون، باغی به و اَباییکا تارَ ترَبه ای به کن هَنورَنی مَرَدای چي دلکا آنوعشون نَبه. ^{۴۲} پس اِمی خونه کن اَروج، یهودیون تَهیه روج به کن پسخ عییدی خونه به و اَترَبه نی نِرک به، عیسی مپیئی چي دلکا آناشونه.

عیسی تربہ تیبہ

۱ ہفتہ اولہ روج یعنی یکشنبہ سوگہ خونیکا، هنگومی کن هوا ہنوزنی تاریک بہ، مریم مجدلیہ تربرا آمہ و ویندشہ کن تربہ کازی، تربہ نکا پگتسونہ. ۲ پس ویریتہ ویریتہ شمعون پطرس و ادییر شاگردی کن عیسی آی زی داریہ ورشہ و اینش واتہ: «چمہ اقا تربکا بردشونہ و نمزنی کرم جگا کا آنوعشونہ.» ۳ پس پطرس ادییر شاگردینہ برن برمیئہ، و تربہ ظرف شین. ۴ ہر د نفر، یندینہ اوریجینہ؛ اما ادییر شاگرد یندتر شہ، و پطرسیکا ن دشہ و اولین نفر تربرا آرتہ. ۵ پس شت آہ و تربہ دلہ دیشتیشہ و ویندشہ کن گفنن آجگا کاینہ، ولی تربہ دلرا نشہ. ۶ شمعون پطرس نی چی دوملہ آمہ و تربہ دلہ دشہ، و ویندشہ کن گفنن آجگا کاینہ، ۷ اما دستہ مالی کن عیسی گلہ دووریکا دبستشون بہ گفنون وریکا نیہ، بلگم چک بہ یہ و دییر جگا کا نوعشہ. ۸ پس ادییر شاگرد نی کن اولیکا تربرا آرتہ بہ، دلہ دشہ و ویندشہ و ایمان وردشہ. ۹ امی خونہ کن شاگردن ہنوزنی موقدسہ نوشتہ اون درک گردشون نبہ کن آپی مرداون دنیا کا زند آبو. ۱۰ اموقہ اد شاگرد ایشن گرا ویگردستین.

عیسی مریم مجدلیہ را ایر آرب

۱۱ ولی مریم، تربہ برنیکا پا مند بہ و ابرمیہ. آہتہ کن ابرمیہ، شت آہہ تا تربہ دلہ دیشہ. ۱۲ اموقہ د گلہ فرشتہ ویندشہ کن ایسبیہ شنیر دگردشون بہ و آجگا ککن عیسی میتی آنوعشون بہ نشت بینہ، ایلہ آ جگای کن عیسی گلہ آنوعشون بہ و ایلہ چی لنگون جگا. ۱۳ این بی واتشون: «آی ژن، چیرا کاش برمستہ؟» مریم جواب داشہ: «چمن اقا میتی بردشونہ و نمموست آی کرم جگا کا نوعہ شونہ.» ۱۴ وقتی امی واتش، آگردستہ و عیسیاش کن چی پشتیکا پا مند بہ ویندشہ، ولی نہ آرنستشہ کن آعیسا آ. ۱۵ عیسی مریمی واتشہ: «آی ژن چیرا کاش برمستہ؟ چیکی دوملہ بگردستیشہ؟» مریم کن فکر آگریہ آباغہ وونہ، بی واتش: «آقا، اگم تہ آی پگتر بمن بواج کرم جگا کا نوعہ تا بشوم و آی پگرم.» ۱۶ عیسی سس دگردش: «مریم!» مریم ایشن دیمی چی طرف آگردنستش و عبرانیون زبانینہ واتش: «رئیونی!» (یعنی استا). ۱۷ عیسی بی واتش: «بمن گشا آمگہ، امی خونہ کن ہنوزنی دد ور گفارا شہ نیمہ. بلگم تہ

چمن براون و ر بَش و آوون بواج کن اِشْتَن دَد و شَمَه دَد و اِشْتَن خِدا و شَمَه خِدا و ر گفا بَشيمه.»^{۱۸} مریم مَجْدَلِيَه شَه و شاگردونرا خبر آدأشه کن «خداوندی ويندَمَه!» و آچبی اِنی کن عیسی بِي وائش بَه، چوونرا جیگیر گردهشه.

عیسی بَشْتَن شاگردونرا آمونَه

^{۱۹} هَه روجی دِیِرْمَازِی موقَه کن هَفْتَه اَوَّلین روج بَه، وقتی کن شاگردن پِنْد و ر جمع آبه بین و بَرنگا اِن یهودیون تَرسیرا اَچَر بین، عیسی آمه و چوون دلکا پا مَنَد و اِیْنِش وائَه: «سلام بر شمه!»^{۲۰} وَقْتِ اِمی وائِشَه، اِشْتَن بالون و تَفی اِیْنِش آمونستَه. شاگردن خداوندی ويندَه خُونَه حَش آبین. ^{۲۱} عیسی هَنی اِیْنِش وائَه: «سلام بر شمه! هَتَه کن دَد بَمَن رونه آكردشَه، اَز نِی شَمَه رونه بگم.»^{۲۲} وَقْتِ اِمی وائِش، چوون سَر فو دَكردشَه و وائِشَه: «مُقَدَسَه روح بیگَر. ^{۲۳} اگم شَمَه کسی گناخون ببخشَه اِین بَخشید بَبین، و اگم شَمَه کسی گناخون مَبخشَه اِین بَخشید اَنِئَب.»

عیسی و توما

^{۲۴} هَنگومِی کن عیسی آمه، توما، ایلَه اَدانَر نَفْرِیْکَا، کن اِی دوقلو نِی خِلَه اَگریَه، اَوونَه دَر نِبَه. ^{۲۵} پَس دِیِر شاگردن بِي وائشون: «آمَه خداوندی ويندَمونَه!» ولی توما اِیْنِش وائَه: «تا اِشْتَن میخون جگا چِی بالونکا مَوینم و اِشْتَن اَنگِشْتَه میخون جگا کَا نِئَرم و اِشْتَن بالی چِی تَفی خلیکا مَئَرَم اِیمان نِمورد.»
^{۲۶} هِشْت روجی بَه دوملَه عیسی شاگردن هَنی کَا بیئَه و توما اَوونَه دَر بَه. با اِم کن بَرنگا اِن اَچَر بیئَه، عیسی آمه و چوون دلکا پا مَنَد و وائِش: «سلام بر شمه!»^{۲۷} دوملَه عیسی توماش وائَه: «اِشْتَه اَنگِشْتی اِم جگا کَا آنَه و چمن بالون بوین، و اِشْتَه بالی نَ بوعَه و چمن تَفی خَلِیْکَا آنَه و بِي اِیمان مَب، بلکم اِیمان بَدَا.»^{۲۸} توما بِي وائِش: «چمن خداوند و چمن خدا!»^{۲۹} عیسی بِي وائِش: «اِمی خونه کن بَمَن ويندِر اِیمان وَر دِر؟ حَشی اِیْنی حالیرا کن نویند اِیمان بوَعَرن.»

اِم کیتاوی هَدَف

^{۳۰} عیسی وَر دِیِر موعجیزاون و نِشونَه اون شاگردون و ریکا اِیر آكردشَه کن اِم کیتاویکا نِوشْتَشون نِیَه. ^{۳۱} اَمَا اِمَن نِوشْتَه آبه اِیْنَه تا اِیمان بوَعَر کن عیسی هَه وَعَد اَدوعَه مسیح، خدا زوعَه یَه، و تا اِم اِیمانی واسِیْطَنَه، چِی نومی دلکا زِنْدَگی بَدَا.

عیسی هف نفر شاگردونرا آیر آرب

۱ اپی مودت ایمیکا به دومله، عیسی ایگردیر ایشتنش تیریه دیراچه وریکا کن هه جلیلی دیراچه به شاگردونرا آیر آگردشه. آنترکه آیر آبه: ۲ اپی روح شمعون پطرس، و تومای کن بی دوقلو نی خله آقرین و نثنائیل کن قانای جلیلی آدمونکا آ، و زیدی زوعه ان و عیسی د گله دیر شاگردونکا، پندنه در بینه. ۳ شمعون پطرس اینش واته: «آز مایه گریرا بشیمه.» این واتشون: «آمه نی بتنه بومون.» پس برن برشینه، لاتیگا دیشتن. ولی آشویکا چی نگتسون. ۴ سوکه خون، عیسی دیراچه قرقیکا پامندبه؛ ولی شاگردن سر آنگینه کن آ عیسی آ. ۵ عیسی اینش واته: «خردین، مای گرون؟» این جواب آداشونه: «نه!» ۶ عیسی واتش: «دومی لاتیکه راسته وریکا ویرفته کن مای بگتیرون.» این انتر گردشون و مای فروونیکا نشاینه دومی لاتیکه دلرا دراکن. ۷ شاگردی کن عیسی آی ری داریه، پطرسیش واته: «آ خداوند!» شمعون پطرس وقتی درزست کن خداوند، جخت ایشن شندری ایشن دووریکا پشیشه - امی خونه کن آ کاریرا ایشن شندری بروردش به- و ایشنش دیرا چکا ویرفندشه. ۸ اما دیر شاگردن لاتیکه نه آمینه و دومی کن ماینه پتلمه به ایشن دومله دراکنین، این دیراچه گناریکا ور دور نبین بسگم تقریبا صد مترفاصله دارینه.

۹ وقتی خشکیرا آرستین بویندین آرای زیالینه کولوستار آبه یه و مای چی ساریکار و نون نی هسته. ۱۰ عیسی اینش واته: «تیکه لی آ مایونکا کن ایسه گترونه، بوغر.» ۱۱ شمعون پطرس لاتیکه ورشه و دومی خشکیرا دراکنیشه. دوم یاله مای نه پتلمه به، صد و پنجاهو و سه گله مای به و با امکن دومیکا آن مای در به، دوم پزریسته. ۱۲ عیسی اینش واته: «بر صبانه بر.» هیچ کم شاگردونکا جورنت نکردشونه ایکا دپرسن کن، «ته کییشه؟» امی خونه کن این بوموستینه آ، خداوند. ۱۳ عیسی آمه، نونی پگتسه و اینش آدوعه و مای نی آداشه. ۱۴ ایسه، ام سومین گر به کن عیسی، مرگیکا زند آبه دومله، بشتن شاگردونرا آیر آرگری.

^{۱۵} صباڻه هَرَدِ بَه دَوْمَلَه، عیسی شَمْعون پَطْرُسی واتش: « شَمْعون، یوحنا زوعَه، بَمَن، اِمونکا ویشترَ رِی بَداشتیش؟ » شَمْعون جواب دَاشَه: «ها خداوند؛ ته بَموستیش کن بَتَه رِی دارم.» عیسی بَی واتش: «چمن وَرَ اون هَرَدِ چِی بَد.» ^{۱۶} دَوومین گَر عیسی ایکا دَپَرِسْتَه: « شَمْعون، یوحنا زوعَه، بَمَن رِی بَداشتیشَه؟ » شَمْعون جواب دَاشَه: «ها خداوند؛ بَموستیش کن بَتَه رِی دارم.» عیسی واتش: «چمن پَسونرا شونه گِیری بَگَه.» ^{۱۷} سَوَمین گَر عیسی بَی واتش: « شَمْعون، یوحنا زوعَه، بَمَن رِی بَداشتیشَه؟ » پَطْرُس اِی خونه کن عیسی سه گَر ایکا دَپَرِسْتَه، « بَمَن رِی بَداشتیشَه؟ » بَرُضخ آبه و جواب دَاشَه: «چمن خداوند، ته گَرَدِ چِیون بَموستیشَه؛ ته بَموستیش کن بَتَه رِی دارم.» عیسی واتش: «چمن پَسون هَرَدِ چِی بَد.» ^{۱۸} حَیِقتا بَه تِه باتیمه، زمانی کن جوانتر بیسَه اِشتن مینی دَرَبَسْتیشَه و هر جگا کن اَپِربَه اَشیشَه؛ اَمّا وَقتی پیر اَبیشَه اِشتن بالون آج اَشگَرَد و دَییری اِشته مینی دَرَبَسْت، و جگا اَییرا کن نَپِیر بَتَه بَردیه.» ^{۱۹} عیسی اِم گَفینه چِنترَ مَرَدِ ای ایشا اَگریه کن پَطْرُس اینه خدا جلالی دیار اَرگَریه. چِی بَه دَوْمَلَه عیسی بَی واتش: «چمن دَوْمَلَه بَه.» ^{۲۰} اَموقه پَطْرُس اَگَرَدسْتَه و ویندشَه کن اَشاگردی کن عیسی اِی رِی داریه چَوون دَوْمَلَه کا اَمَه. اَهَیه کن سوری موقه عیسی سینَه سَر تَکیه زَش بَه و ایکا دَپَرِسْتَه بَه، «چمن خداوند، کیه کن بَتَه غَنیمی تَسَلیم بَگی؟» ^{۲۱} وَقتی پَطْرُس اِی بَویندی، عیسی کا دَپَرِسْتَه: «چمن خداوند، پس اَچه بَی؟» ^{۲۲} عیسی بَی واتش: «اگم از بَپام تا چمن اَگَرَدسْتِرا اَ زَنَد بَمَندی، ته کاریر مَبو؟ ته چمن دَوْمَلَه بَه!» ^{۲۳} پس اِم گَف برا اون دِلکا پَخش آبه کن اَشاگرد نَیَمَرَد، اِسه اِمکن عیسی پَطْرُسی نَواجیه کن اَنیَمَرَد، بَلگم واتش: «اگم از بَپام تا چمن اَگَرَدسْتِرا اَ زَنَد بَمَندی ته بَینه کاریر مَبو؟»

اَخْرین گَف

^{۲۴} اَشاگرد هَه گَسِیه کن اِم چِیون خونه شاهیدی دَر و اِمون نَوشَتَشَه. اَمَه بَموستیمون کن چِی شاهیدی راست. ^{۲۵} عیسی وَرَ دَییرَ کارونی اَنجوم دَاشَه کن اگم ایلَه ایلَه اَنویسینَه، گمون نَمگَرَدِ حتی گَرَدِ دنیا بَشَا اَ کیتاوون اِشتن دِلکا جگا بَدَر.